

ŽENA IN DOM

ŠTEV. 7

JULIJ 1940

LETO XI.

Olga Sirkova, mlada pisateljica, je sedela pri pisalni mizi in vzdihujoč preštevala svoje prihranke. Poleti je bilo mesto pravi pekel. V gorah ali na morju pa je bilo prijetno hladno. Časopisi so priporočali take kraje; toda vse je bilo veliko predrago. Da, da, v letošnjem poletju je treba take želje črtati.

Že je hotela časopis odložiti, ko ji je pogled obtičal na oglasu: «Iščemo poletno natararico za gorsko letovišče. Dvakrat na teden popoldne prosta.»

Olga je kakor zamaknjena strmela na te vrstice. Bila je urna kakor srna, govorila je tudi francosko in nemško ter je bila prepričana, da bi to službo imenitno opravljala, četudi je ni vajena. Lahko bi se do sitega najedla in si nabrala potrebne tolšče za zimo, ko bi bili spet suhi meseci. In ob prostih popoldnevih bo sama s seboj. Torej brez obotavljanja!

Olga je sedla k pisalnemu stroju ter napisala vzneseno ponudbo in jo takoj nesla na pošto. Teden pozneje je bila njena usoda že zapečaten. Olga je bila sprejeta. Skrbno je zložila svoje lepe obleke v kovčeg in oblekla preprosto obleko. In odpotovala je.

Proti večeru je bila na cilju. V hotelu so jo prav prijazno sprejeli. Dodelili so ji preprosto, toda zelo snažno sobico. In ko je pol ure pozneje hitela v belem predpasniku po stopnicah in videla svojo podobo v ogledalu, bi se bila najrajši na ves glas zasmejala. Nihče ne sluti, da dremlje v tej glavici pesniška domišljija, ki je že marsikaj lepega ustvarila in jo uvrstila med najbolj priljubljene pripovednice. Toda začasno je bila ta domišljija privezana na verigi, in za naslednje ure je veljalo Olgino zanimanje samo jedilniku.

Nekoliko pa ji je vendar tolklo srce, ko je stopila v obednico in se bližala mizi, ki je bila vsa zasedena, in so jo gostje že klicali.

V enem tednu je bila že zgledna natararica in je z veseljem ugotovila, da se ji nenavajena služba izvrstno prilega.

Ko je opoldne prinesla mlajšemu gospodu, ki je sam sedel, naročeno pečenko, je čutila, da jo opazuje. Naglo je postavila krožnik na mizo in hotela oditi. Gospod pa ji je pomignil z roko, in morala je ostati.

«Oprostite, da sem vas tako gledal, ampak čudovito ste podobni neki mladi dami, ki jo iščem. Tista dama je pisateljica.»

Mraz jo je izpreletaval. Toda hitro se je zavedela.

«To je preveč laskavo. Seveda jaz to nisem. Jaz sem natararica.»

Ponosno je odšla. Torej niti tukaj ni bila zavarovana pred tujo radovednostjo.

Da bi spet slišala dobro opero, se je odpeljala prvi prosti popoldan v mesto in vzela v kovčegu svojo najlepšo obleko s seboj. Ko pa je prišla k blagajni, so bili vsi sedeži razporedani razen nekoliko sedežev v ložah. V garderobi se je preoblekla, si uredila pričesko in šla, skozinskoz dama, v prvo nadstropje lož. Neki gospod je sedel v prvi vrsti in, ko je Olga vstopila, se je odmaknil na stranski sedež. Olga je malone zakričala. Saj je bil to isti gospod, ki mu je pred nekaj dnevi servirala pečenko.

Površno mu je odzdravila in hotela sesti zraven njega, gospod pa je vstal in se ji globoko priklonil.

«Slednjič mi je vendar naključje dobrohotno! Vi ste gospodična Sirkova, kajne?»

«Da, zakaj bi ne bila? Ali kaj želite od mene?»

«Prav za prav samo, da bi se osebno z vami seznanil. Jaz sem najvnetejši občudovalec vaše najnovejše...»

«Povesti?»

«Ne, slike.»

«Ah, tako!» Olga se je v zadregi smejala in mu zrla v obraz, ki je žarel od veselja. «In komu naj se zahvalim za to prijazno zanimanje?»

«Vašemu tovarišu pri ilustriranem časopisu, za katerega delamo že več let. Že toliko časa sem si želel vedeti, koliko vam je let. In ko mi je vaša fotografija v časopisu slednjič

PFAFF

ŠIVALNI STROJI

TAVČARJEVA 7. TELEFON 2687

odkrila skrivnost, me je gnala želja, da bi se z vami osebno seznanil. Rekli so mi, da ste odpotovali, ne da bi bili dali točen naslov. Odpeljal sem se torej v naše najlepše letovišče in tam sem naletel na dražestno natararico, ki vam je bila tako podobna, da bi vaju lahko najboljši znanec zamenjal. Ali bi ne hoteli z menoj ob priložnosti v tisto letovišče, da si ogledate svojo dvojnico? Izvrstno pečenko sem jedel tam!»

Olga je krčevito držala daljnogled pred očmi.

«Tam sem na letovišču in tudi svojo dvojnico že poznam. Čedno dekle.»

«Da, ampak vendar vidim, da ste vi tisočkrat lepši!»

«To dela obleka. Sicer pa se ne branim; napraviva tja izlet, seveda, če ne bom ravno zaposlena.»

»Ali zdaj tudi delate?»

«Veliko. Po navadi hodim šele po polnoči spat, ker naši zadnji gostje večkrat šele proti enajsti uri večerjajo.»

«Večerjajo?»

Njegove oči se čedalje bolj razširjajo. Nenadno skoraj zavpije.

«Gospodična, saj vendar ni mogoče...»

«Da sem letoviška natararica? Zakaj pa ne? Godi se mi izvrstno, prihranim si precej denarja in vidim mnogo zanimivih tipov, ki jih lahko pozneje uporabim za svoje romane. Ali ste razočarani, se zgražate?»

«Nasprotno! Vaš pogum in vaša samostojnost mi ugajata. Jutri se odpeljem v vaše letovišče in bom stalen gost v vašem hotelu, da mi bodo stregle najnežnejše in najljubše roke. Ali pa mi morda ne dovolite?»

Olga se je smejala. «Dobra natararica skrbi tudi za obisk gostov. Torej le kar pridite, če vas veseli. Ampak izdati za božjo voljo ne smete, kdo sem! Dajte mi roko! Drugače bom zelo huda na vas!»

Prijel je njeno roko in jo poljubil.

«Obljubljam vam, da bom molčal, gospodična Olga, in sem srečen, da smem deliti molk z vami. Jutri opoldne se bova spet videla.»

MEDENI TEDNI

Pri popoldanski kavi je ena izmed gospa zasukala pogovor na medene tedne.

«Medeni tedni? Kaj je to?» je vprašala tujka, ki je znala le za silo naš jezik.

«Medeni tedni — to je prvi čas mladega zakona, ko je sreča združitve še neskaljena, zakonski mož še galanten, stanovanje še novo,» je razlagala gospodinja.

«Medeni tedni — teh vendar dandanes ni več!» je trdila tujka. «Od sreče združitve si mlada zakonca že prej nekoliko izposodita, galantnost ne notira več in stanovanjska oprema ni nova, ker dobita tudi nekaj reči, ki so jih imeli že starši.»

«Imate prav; medenih tednov, kakršni so bili za mojega časa, ni več,» je vzdihnila starejša gospa. «Oh, če pomislim nazaj! Midva sva šla na poročno potovanje. Moj mož me je na rokah nosil...»

«Tudi to je imelo svoje slabe strani!» je suho pripomnila vrstnica. «Ko se je potem prišlo domov, je bil prehod včasih nekoliko prestrm. Mož ni žene več nosil na rokah, ampak se je morala učiti stati na lastnih nogah, v novi okolici, v zelo izpremenjenih življenjskih razmerah. Meni to ni bilo nič kaj lahko. Jaz sem bila raznežena in razvajena stvarca in sem si predstavljala zakon kot raj, kjer oba popolnoma prehajata drug v drugega. Nisem hotela sprevideti, da moj mož ni mogel zanemarjati svojega poklica in svojih prijateljev; da moram biti jaz gospodinja in se pripravljati na materinske dolžnosti.»

«Da, prav to je napaka,» je menila gospa odvetnica. «Po mojih izkustvih bi bilo manj razporok, če bi se že v medenih tednih ne zasejale kalí sporov in razočaranj.»

«Pa vendar pravijo, da so medeni tedni najlepši čas v življenju?»... je reklo mlado dekle v vprašajočem tonu.

«Saj bi bili lahko in bi tudi morali biti,» je stvarno odgovorila ena izmed zakonskih gospa. «Na žalost pa niso vselej. Pustimo to, da so tudi zakoni, sklenjeni po golem razumu, pri katerih sploh ni sreče medenih tednov. Toda tudi pri ljudeh, ki se imajo radi, ni prilagoditev zmeraj lahka, čeprav si mlada zakonca mislita, da se že natanko poznata. Vsak ima lastnosti in navade, ki se prav pokažejo šele v najožji skupnosti. In tako doživi ta in oni marsikatero razočaranje. Vse to se potem imenuje medeni tedni.»

«Da, vsak začetek je težak!» se je smejala gospodinja in resno nadaljevala: «Prav za to so medeni tedni. Samo da se njih smisel večkrat na žalost ne pojmuje pravilno. Medeni tedni naj olajšajo težki začetek, naj bodo most, ki drži v vsakdanjost zakona. Dokler dviga mlada poročenca še močni radostni vzgon novega živ-

Lepota žene je v njenih zobeh

Z uporabo malo zobne kreme ODOL pritegnete, milostiva gospa, poglede vseh nase, zakaj Vaši zobje postanejo beli ko снег. Milijoni žena vsega sveta so za svoje lepe in zdrave zobe dolžne hvalo peni zobne kreme ODOL, ki temeljito čisti, krepi dlesni in osvežuje dah.

ODOL

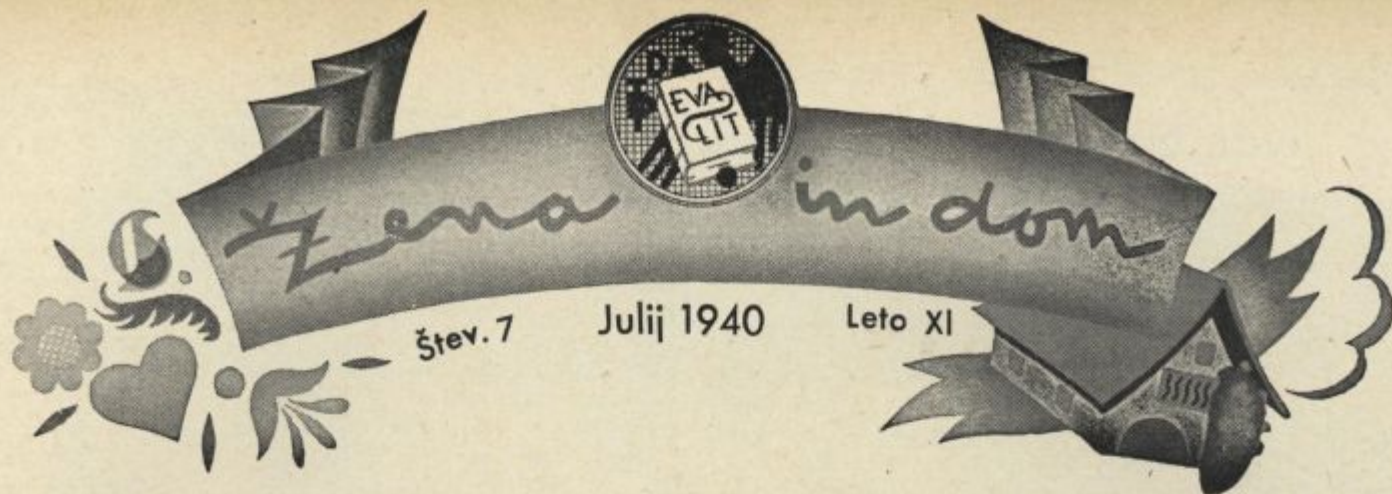
1 TUBA ODOL-A VELJA PO KOLIČINI IN UČINKU ZA 2.

ljenja, dokler sta oba še zelo zaljubljena, se jima zdi marsikaj lahko, kar bi jima bilo sicer neprijetno. Smešno je jima zdi in ju zabava, če ne gre vse tako gladko, kakor doma. Srečna sta, da smeta delati in skrbeti drug za drugega. Rada izpregledujeta drug drugemu napake, zakaj prvič te napake še zmeraj mikajo, ker so nekaj novega, in drugič ta in oni upa, da jih bo z lastnim dobrim vplivom kmalu iztrebil. Če na ta način preživita medene tedne v ljubezni in soglasju, sta se navadno že drug drugemu prilago-

čila. Da, če se oba resnično ljubita, se utegne celo zgoditi, da trajajo njihovi medeni tedni še po srebrni poroki»

Poročile so se naročnice: gospodična Dragica Mahkotova z gospodom Pavčijem Horvatom, bančnim uradnikom iz Ljubljane, gospodična Danica Požekova z gospodom Ivanom Breithutom, lekarnarjem iz Zagreba in gospodična Marja Lukežičeva z gospodom Milanom Možetom, pošt-nim uradnikom iz Murske Šobote. — Iskreno čestitamo!

Drage naročnice in bralke!

Živčna vojna, draginja, slabši uspeh otrok v šoli, kakor smo pričakovali, sitni možje, manjša možnost zaslužka — vse to nam dan na dan razjeda živce. Ko zjutraj odpremo oči, začnemo premišljevat in skrbeti, in potlej se vleče skrb za nami ves dan, delo nam sključi hrbet, in ko ležemo zvečer k počitku, utrujeni in zbiti, še dolgo ne moremo zaspiti, ker dovolimo, da nam skrbi dalje rojijo po glavi. In kaj je posledica? Duševno in telesno se postaramo, nesrečni smo, in z nami je nesrečna vsa družina!

Poletje je, čas oddiha, čas počitnic. Gospodinja zmerom misli le na druge. Zdaj je treba fantu zakrpati hlače, zdaj dekletu podaljšati krilo, zdaj možu očistiti obleko, zdaj to zdaj ono, neprestano jo priganja kakšno delo in kakšna skrb! Gospodinja, pomisli enkrat tudi nase! S tem boš morda bolj koristila vsej družini, kakor pa z delom svojih rok. Napravi križ čez vse skrbi in vse živčne vojne! Zberi pogum in se odpravi na počitnice! Vseeno je, kam greš, h komu greš. Glavno je, da se za nekaj časa znebiš vsakdanjega okolja in vsakdanjih opravkov. Hiša se ne bo podrta, če zapreš za nekaj dni stanovanje. Mož ne bo skočil pod vlak, če mu nekaj dni ne boš sama skuhalo obeda. In otroci bodo presrečni, če boš z njimi »po cigansko« živela. Vse udobnosti, ki jih daješ svoji družini s pridnostjo svojih rok, odtehta en sam sproščen smehlaj na tvojem obrazu. Če boš spočita vstala in se otrokom prijazno nasmehnila, bodo tega bolj veseli, kakor če postaviš pred nje lastnoročno skuhano kavo in lastnoročno spečen kruh z mrkim pogledom. In če boš potlej našla urico časa in boš poslušala moža, ne da bi medtem ropotala s posodo, loputala z vrati in tekala iz kuhinje v sobo in iz sobe na vrt, mu bo to bolj všeč, kakor vsa tvoja pridnost in gospodinjinska zmožnost. Enkrat na leto smeš imeti tudi ti počitnice, enkrat na leto si smeš malo oddahniti, kajti le tako boš nabrala lahko novih moči, da boš potem spet kos svojemu delu. Poslanstvo žene ni le v tem, da zna obračati kuhalnico in šivanko. Poslanstvo žene je tudi v tem, da najde mož v nji razvedrilo in tolažbo, razumevanje in izpodbudo. Dolžnost žene je tudi, da izoblikuje v otrocih nove ljudi, vredne tega imena. Kako pa naj vršiš to poslanstvo, če sama nikoli ne dovoliš sebi novih vtisov, telesnega počitka, ki rodi nove misli in nove poglede na razna nujna vprašanja? Če hočeš svoje poslanstvo v resnici izvršiti, potem moraš negovati tudi svojo duševnost. Porabi počitnice za to, da bereš! Nikar ne beri samo suhoparnih časopisnih poročil! O vseh teh rečeh ti bo itak mož toliko govoril, da boš poučena, kakor najboljši politik! Beri knjige, ki ti bodo dvignile duha, ki ti bodo vlivale novo vero v življenje. Pojdi spet enkrat sama z možem na izprehod, kakor pred leti, ko sta bila še fant in dekle, pojdi z njim na sprehod zvečer, skrbi pa pusti doma. Videla boš, da zvezde še zmerom tako lepo žarijo na nebu kakor nekdanj, da si kresnice v travi še zmeraj pomežikujejo in da seno še vedno tako opojno dehti. Samo pozabila si na vse to sredi svojih loncev in sredi kupa raztrganih nogavic, ki so čakale tvojih pridnih rok. Otrokom skušaj biti vsaj teden dni prijateljica in ne samo mama. Igraj se z njimi, letaj z njimi po travi, nabiraj z njimi po gozdu jagode in gobe, pojdi se z njimi igrati slepe miši! Pomladila se boš in zvečer, ko boš legla spat, ne bo nikjer tiste grde črne misli: »Oh samo križ imam z njimi!« Bodi otrok med svojimi otroki in možu bodi za izpremembo spet ljubeče dekle. Tako bo postalo življenje spet znosnejše, nabrala si boš svežih moči, okrepila se boš in, ko se potlej vrneš domov, se boš z večjim pogumom lotila enolične vsakdanjosti. Predaj se soncu z dušo in telesom, pa boš prinesla mnogo sonca domov!

UREDNIŠTVO.

POČITNICE SO PRED VAMI

Preden pojdete na oddih, dobro preglejte, ali ste izklopili elektriko, ali ste zaprli plin in vodovod, ali so okna zaprta in vrata zaklenjena.

In še na nekaj ne pozabite! Preglejte potrdila poštne hranilnice, ali ste že nakazali vseletno naročnino za »Žena in dom«, pet gospodinjinskih knjig in »Prijatelja«. Ako še niste poravnali vseh 167 dinarjev, Vas prosimo, pošljite ostanek še danes. Nikar ne odpotujate prej, preden niste tega zneska nakazali. Položnico smo Vam priložili v prejšnji številki. Če ste jo založili, dobite položnico za 25 par pri vsakem poštnem uradu. Na to položnico zapišite:

»Žena in dom« uprava, Ljubljana, štev. 15490.

Ivan čaka na mamo

van, pojdi sem!» kliče drobno dekletce fanta, ki stoji pri oknu, in se potuhnjeno smeje. Z njo vred se zasmee petero, šestero fantov in deklet, ki sede ali čepe na klopi za dolgo, golo mizo. Sredi med temi pet do desetletnimi otroki stoji drobna gospa v temnem plašču in se z njimi razgovarja. Druga gospa govori v vogalu sobe s sestro, ki vodi zavetišče.

«Ivan, pojdi sem!»

Toda Ivan se ne zgane, kakor da sploh ne sliši, da ga kdo kliče.

«Tak pridi!»

Dekletce ga prime za roko in privleče k mizi.

«Glej, Ivan, tvoja mati je prišla pote!»

Gospa v temnem plašču zardi in v zadregi povese oči pred pogledom fanta, ki ga kličejo Ivan.

Otroci okoli mize se pritajeno zahihitajo.

Ivan se za trenutek zagleda v gospo, potem pa se molče vrne k oknu, kjer hlapec z bičem v roki priganja konja, ki ne moreta potegniti pretežko naloženega voza.

Hio—oo... hio—o...

Ob tem hripavem hlapčevem glasu se spomni Ivan na gospodarja. Tako, kakor tale hlapec na konja, je kričal nanj gospodar, odkar pomni. Za vsako malenkost. Kadar pa je bil pijan, se je vselej moral skriti pred njim. Neštetokrat se je brez večerje zavlekel v hlev ali na kozolec, samo da mu ni prišel pred oči. In prav tisti dan, ko je zgubil dve ovci na paši, je prišel gospodar pijan domov. Ivan je vedel, kaj ga čaka. Tudi če bi se do naslednjega dne gospodarjeva pijanost polegla, bi vendarle ne ušel udarcem. Njegova roka je bila težka, in njegovo srce ni poznalo milosti. Da bi počakal, kakor takrat, ko si je konj zlomil nogo in je on dočakal udarce, zaradi katerih je za teden dni obležal?... Trepetajoč od strahu, se je Ivan splazil na podstrešje, vzel izpod trama svetel desetdinarski novc, ki mu ga je pred meseci poklonil gospodarjev brat, ko se je ženil, in pobegnil.

Teden dni se je potikal okoli, spal po kozolcih in senikih in prosjačil pri dobrih ljudeh, dokler ga ni nekega dne prijel na cesti orožnik in ga pripeljal v zavetišče.

Vprašali so ga po očetu in materi. Ivan ju ne pozna. Nikoli ju ni poznal. Kar pomni, je bil pri tujih ljudeh. Otroci, s katerimi zdaj tu živi, imajo starše. Ta ima očeta, drugi mater, večina ima oba, očeta in mater. On pa je imel vedno samo gospodarja, ki je nanj vpil in ga tepel...

Sredi vseh teh otrok, ki si pripovedujejo o očetu, materi, bratih in sestrah, si Ivan bolj ko kdajkoli želi, da bi imel starše. Zlasti mamo. Prišla bi ponj v zavetišče, kakor prihajajo druge mame po svoje otroke. In potem...

Ivan si vsak dan sproti izmišljuje celo vrsto zgodb o tem, kako bi bilo, če bi nenadoma imel mamo, ki bi ga prišla iskat. Povest se prične zdaj tako, zdaj drugače in tretjič spet čisto drugače. Vse pa imajo enak konec: z mamo živita nekje v svetli sobi. Mama je vedno, kadar pride on iz šole — o, mama bi ga prav gotovo pošiljala v šolo! — doma, kuha, pospravlja, šiva in vmes sprašuje Ivana, ali ima kaj naloge in ali se je že vsega naučil. In potem, če je vse v redu napravil, pojeta, žvižgata, se smejeta in počenjata vse mogoče. Njegova mama se tako rada smeje in poje. Ni kakor ona mama, ki je pod

oknom na ulici udarila svoje dekletce, ko je v lepih, belih čevljičkih stopila v blato. Kako hudo mora biti dekletcu v belih čevljičkih, ker mora neprestano paziti, sicer je tepena!

Tudi taka ni njegova mama, kakor je mama male Tinice. Včeraj je prišla po njo v zavetišče in obljubljala sestri, da bo lepo ravnala z njo in pazila, da Tinica ne bo šla več na cesto. Komaj pa sta stopili na cesto, je mama malo Tinico že lasala.

«Ti smrklja, ti! Da se boš vedela drugič izogniti policaju, kadar boš prodajala cvetlice po gostilnah!»

Oh ne, njegova mama...

«Ivan, pridi sem! Tvoja mama je prišla!»

Ivan se ne zgane. Ve, Anica ga kliče. Le kako more biti tako zlobna! Njegova mama! Kako naj pride, če ne ve, kje je on, Ivan! Najbrže bi ga sploh ne poznala več. Pravili so mu, da ga je takoj, ko je prišel na svet, zapustila in šla nekam služiti. Bog ve, kje je zdaj?! Anici je lahko. Pri njih doma je osem otrok in vsi imajo očeta in mater. Res, njihov oče je zdaj brez dela, in velikokrat nimajo kaj jesti. Anica je bila lačna in je šla prosit. Oče je ni pustil, ampak ona se je kar izmuznila. Seveda, ko pa je tako hudo biti lačen. Le zakaj nima Aničin oče dela, da bi ne bilo treba prositi?

Ivan razmišlja, toda to vprašanje je zanj pretežko. Ne ve odgovora in nihče mu ga ne da.

«Nikar se ne jezi na Anico!»

Minka, ki je tudi že teden dni v zavetišču, stoji ob njem in ga skuša po svoje tolažiti.

«Kar nič ne maraj! Navsezadnje je pa vendarle lepo tukaj.»

Lepo? Da, ko bi tudi tu lahko ves dan rezal biče, stikal za ptičjimi gnezdi, zidal iz blata hiše in si prepeval, kakor je to počenjal na paši!

Minka... Minka ima samo očeta, ki pa je ne mara. Včasih ga po ves dan in vso noč ni bilo domov. Minka je bila lačna in ves dan sama. Čepela je na oknu in gledala na ulico. Ponoči jo je bilo strah, in včasih je vso noč jokala... Minka je šele pet let. — Le zakaj ima oče Minko, če je prav nič ne mara? Tudi njena mama je noče, ne nje ne njenega očeta. Zelo lepa je njena mama in zelo dolgo je že od tega, kar ju je zapustila in odšla — z drugim, ji je pravil oče. Minka vsega tega seveda ne razume, kakor na tisoče drugih reči ne. Samo zelo hudo ji je včasih, kadar je hudo Ivanu. Zato ima njega najrajši.

*

Ivan razvija papir, v katerem mu je dala gospa, ki jih je prišla pogledat, kakor je rekla, nekaj piškotov. In Ivan čita s papirja. Prav za prav zloguje. Tisti dve zimi, ko je včasih šel v šolo, se ni naučil gladko čitati. Počasi razbira:

S so-dni-je.

Za-ra-di od-pra-ve plo-du je služ-ki-nja Ana Po-to-kar ob-so-je-na na dve le-ti je-če.

Ivan ne razume tega, kar je čital. Komaj sluti, kaj pomeni beseda obsojen, in komaj ve, kaj pomeni beseda ječa. Toda sam ne ve, ko znova zloguje naslov, zakaj se mu nenadno smili ta neznana žena, ki bo dve leti v ječi zaradi zločina, ki ga prav tako ne razume.

Za-ra-di...

«Ivan, tvoja mama je prišla!»

V zboru se vsi zasmeejo okoli mize. Bolj iz dolgočasje kakor iz zlobe.

Toda Ivanu je danes že vsega preveč. Stisne se v kot, si zakrije obraz z rokami in zajoka. V rokah mečka drobn list časopisnega papirja...

Tekma na morju

Jana:

NAGRADNA VOŽNJA Z JADRNICO

Prvi jutranji žarek je skozi priprte loputnice smuknil v mračno sobo in skočil na ozko Majdino posteljo. Še preden ji je prišel do obraza, je Majda počasi odprla oči in se skozi špranje v oknih zazrla v jasno poletno nebo. Hvala Bogu, vreme je lepo, vsi oni grdi prividi, kako iz težkih oblakov lijejo debele kaplje in se v svinčeno, z belimi grebeni prepreženo morje utrinjajo bliski, so bili le grde, težke sanje. Lahan veter je prinašal v sobo slani duh po morju in spodaj pod oknom so tiho pošumevali valčki, zadevajoč se ob peščeno obalo.

Majda je pogledala na uro, potem pa se je z zadovoljstvom pretegnila v postelji. Da je vendar že prišel ta tako težko pričakovani in tako srčno zaželeni dan! Že od nekdaj si je želela, da bi se z jadrnico vozila po morju. Marsikdo se ji je smejal, ko mu je odkrila to svojo željo, češ da je to pač lahko izpolnivo. Toda to je bilo drugim lahko govoriti, ona pa si s svojo majhno plačo tega užitka res ni mogla privoščiti. In tako bi ta njena želja ostala le želja, če bi ji ne priskočil na pomoč slučaj. V časopisu je bila razpisana nagradna uganka, in za prvo nagrado je bilo določeno dvodnevno bivanje ob morju ter enodnevna vožnja z jadrnico. Majda je kar zavriskala od veselja, ko je to brala, saj je bila prepričana, da bo nagrada njena. Niti pomislila ni na druge tisoče, ki so isto želeli, kakor ona. Spet so se ji vsi smejali, ko jim je pravila o svoji sreči. Toda ona se je bila tako vživela v to, da bo nagrada njena, da niti malo ni mislila, da bi moglo biti drugače.

Ampak kako je bila razočarana, ko je v časopisu, kjer je bil objavljen seznam nagrajenih, našla čisto drugo ime! Ves dan je bila nesrečna. Še trkanja ni slišala. Šele ko je skozi vrata stopila njena znanka, se je zavedela:

«Oh, ti si tista srečna, ki je dobila nagrado,» jo je pozdravila Majda z žalostnim glasom.

«Saj prav zato prihajam k tebi. Veš, za tista dva dneva sem že zmenjena, da pojdem na izlet. Prav nič mi ne kaže, da bi šla na morje. Tudi se mi zdi škoda denarja; sploh pa morja nič kaj ne maram. Pa so mi pravili, kako si si ti želela tega potovanja. Zato sem prišla k tebi; morda bi šla ti namesto mene?»

Majda ni mogla verjeti svojim ušesom. Ali je to sploh mogoče? Šele ko je držala v roki izkaznico za potovanje, se je zavedela svoje sreče in je znanko iz same hvaležnosti z objemi skoraj zadušila.

In tako leži sedaj v postelji in posluša tiho šumenje morja, ki valovi pod hišo.

Jadrnica je bila že pripravljena, ko je prišla na obalo. Ko se je hotela vkrcati, jo je ogovoril neki gospod in jo vprašal, kaj bi rada. V odgovor mu je pokazala izkaznico in se že ozirala po dobrem sedežu.

«Kaj, vi ste gospodična Mija Perko?» jo je začudeno vprašal neznanec.

«O ne,» je odgovorila; «Mija je bila tako dobra, da mi je odstopila nagrado, in zdaj se bom jaz peljala namesto nje.»

Gospod jo je še nekaj časa po strani gledal, potem pa tiho mrmraje sedel nedaleč od nje.

Majda je bila presrečna, ko se je začela vožnja. Bela jadra so se vila v vetru, da se je jadrnica nagibala zdaj na to, zdaj na drugo stran. Majda je strmela v modro gladino morja in iskreče se valove, ki so se srebrno svetlikali v soncu. Ob jadrnih so se podili galebi in se vrešče poganjali za koščki kruha, ki jim jih je metala v morje. Daleč zadaj je ležala obala. Svetle primorske hišice so bile videti le še kakor majhne igračke, in strme skale, ki so se na desni dvigale iz morja, so bile v Majdini domišljiji mogočni gradovi, kjer so prebivali morski roparji in čakali na ladje. In povsod okrog so plavale manjše jadrnice in se zibale v vetru.

Vsa vožnja je Majdi minula kakor trenutek. Iz srca ji je bilo žal, ko je sonce utonilo v morju in so pristali na obali. Ko je s skoraj žalostnim obrazom stopala po obali, jo je spet nagovoril oni gospod z jadrnice, ki ga je bila med vožnjo že čisto pozabila.

«Zakaj pa tako žalostno, gospodična? Na morju sem vas gledal, kako vam je obraz žarel od veselja kakor majhnemu otroku, ki dobi zaželeno igračo, zdaj pa tako žalostno pobešate oči.»

Majdi, ki je bila drugače zelo redko besedna, se je razvezal jezik in je gospodu odkrila svoje srce. Rudi, tako mu je bilo ime, je povedal, da je v službi pri

onem listu, ki je razpisal nagrado, in je prosil Majdo, da bi smel večerjati v njeni družbi.

Po večerji sta bila že velika prijatelja. Odkrila sta si svoje želje in težave, in Majdi je bilo kar prav, ko jo je povabil na sprehod ob obali tja do majhnega gozdiča. Ob poti so jima dehteli rožni grmi in cvetoč rožmarin. Pod visoko cipreso sta se ustavila in sedla v travo. Oba sta se zazrla v svetle zvezde, ki so se zrcalile v morju. Nekje daleč je žarel svetilnik in metal šope rdeče luči po morju. Že precej pozno v noč je priplavala na nebo luna, in ko je njena mehka svetloba odela spečo pokrajino v svetel pajčolan, so se v vrhovih dreves oglasili slavčki. Ura se je bližala polnoči, ko sta se Rudi in Majda vračala v hotel. Drugi dan, ko sta s težkim srcem zapuščala morje, sta si svečano obljubila, da se bosta v mestu večkrat sestala in obujala spomine.

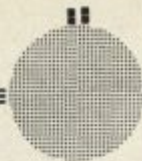
Drugo leto, zgodaj spomladi, ko se je drevje ravno odelo v sveže zelenje, sta se Rudi in Majda spet peljala na morje, ta pot kot mož in žena. Ko sta drugi dan jadrata po brezmejni gladini morja, je Rudi sedel k Majdi in začel:

«Veš, Majda, nekaj ti moram priznati. Takrat, ko sem lansko leto zagledal tebe, ko si stopila v jadrnico, sem bil hudo razočaran. Precej časa sem bil tiho zaljubljen v Mijo, in ko sem zvedel, da je ona dobila prvo nagrado, sem si z veliko težavo in hudim naporom izprosil dopust, da bi šel z njo na morje in se tako sestel z njo. Zato si lahko misliš, da sem bil hudo razočaran, ko sem namesto nje zagledal tebe. Nekaj časa sem se jezil, potem sem te pa pričel ogledovati, kako si s svetlimi očmi in tako pristrčno uživala lepoto morja, da se mi je tvoj obraz, zroč v valove, vtisnil v srce, da sem te videl tudi takrat, ko sem zaprl oči. In tako sem pozabil, da ti nisi Mija, in sem te, ko sem te malo bolj spoznal, vzljubil, saj sem videl, da si ti edina sreča zame. Nikar ne bodi huda, draga, da sem te spočetka tako grdo gledal!»

Majda se je stisnila v njegov objem in ga pogledala tako lepo, da je bila sinjina njenih oči še veliko lepša kakor sinjina morja in neba, in je s tem povedala dosti več, kakor s še tako izbranimi besedami.

LJUBEZEN NA SEVERNEM TEČAJU

va Granbultova je šla s severnimi jeleni v gore. Prebivalci vasi Oski so stali pred vrati in opazovali njeno čredo. Živali so šle počasi. Kakor bi se zibale. Zvonile so z zvonci, ki so jih imele privezane na vratu.

«Veliko sreče na gorah!»

«Veliko sreče v dolini!» je zaklicalo dekle v odgovor. Njeni lasje so bili kakor lan, zobje beli ko sneg.

Ko je šla mimo zadnje hiše v vasi Oski, je pritekel k njej velik pes, jo veselo obskakoval in lajal.

Drugi dan je šla skozi vas zopet čreda severnih jelenov. «To je Erik Jatko z jeleni. Gre v gore.»

In spet so stali prebivalci vasi Oski pred vrati in gledali, kako valovi velika čreda mimo njih. «Veliko sreče na gorah!»

«Veliko sreče v dolini!» je odgovoril krepki mladenič. Njegove modre oči so se smejale soncu nasproti. Ko je šel mimo zadnje hiše v vasi Oski, ga je začel obskakovati velik pes.

«Pokaži mi pot, Kazan, kod je šla Eva z jeleni!»

Kazan je veselo lajal, se postavil čredi na čelo in jo vodil v gore.

*

Sedela sta zraven sebe na visokem vrhu, po rebri pa so se pasli severni jeleni.

«Oče te ne mara.»

«Ti tudi ne, Eva?»

Eva je krepko pokimala, kakor se to dela po vsem svetu, kadar človek ne more najti besed, a srce soglaša in pritrjuje. In potem sta se poljubila in spet sedela tiho zraven sebe, kakor se to godi pri vseh narodih: zakaj ljubezen in njen govor sta povsod enaka.

Zraven je sedel Kazan in zadovoljno mežikal. Zdaj sta ta dva skupaj, in njemu ni treba vedno tekati sem in tja kakor sel.

Ampak na svetu je že tako, na Laponskem in povsod drugod: ljudje ne iščejo zmeraj najlažjih poti, da bi prišli do sreče...

In ko je prišla jesen, sta korakali spet dve čredi severnih jelenov skozi vas Oski. In zopet so stali vaščani pred vrati.

«Pozdravljena v dolini!»

«Pozdrav z gora!»

Za čredo, ki je jasno in veselo pozvanjala, je šla svetlolasa Eva Granbultova, za čredo, ki je zvonila bolj zamolklo, pa krepki Erik Jatko. —

«Rada ga imam, oče.»

Oče pa je dolgo molčal, tako dolgo, da je morala Eva reči še enkrat:

«Rada ga imam.»

«Morda čez leto dni. Morda...»

In spet je molčal in strmел predse. Imel je prav za prav Erika čisto rad. Toda ni hotel izgubiti svetlolase Eve. Hotel je za njo gospoda. Ali je bil Erik gospod?

Drugi dan je Kazan obskakoval mladeniča, ki je sedel na zimskem pašniku in z očmi prešteval čredo. Kazan mu je položil majhen zavitek pred noge. To je bil kosček platna. Na njem je bilo vezeno rdeče srce, in na listku je bilo zapisano z zelo nespretno pisavo:

«Morda čez leto dni! — Eva.»

Erik je listek obrnil in načel čakal na zadnjo stran besede: «Čakal bom. — Erik.»

Erik je zavil listek v kosček usnja, in Kazan je tekel z njim nazaj. Ko je oddal odgovor Evi, mu je ta dala drob pravkar zaklane koze; še kadilo se je iz njega. Tako je Kazan spoznal, da je prinesel dobro sporočilo. Zadovoljno je

pogledal na Evo, ki je stala zasanjana pri oknu in zrla v dolino, kjer je Erik pasel svojo čredo.

Kazan je vsak dan tekel tja in nazaj. Danes je nesel cvetlico, jutri lep, izredno visoko rasel mah, potem pa spet popisan listek. Kazan je bil sel ljubezni, ki je šla v obloku čez najvišje gore, da, tudi čez voljo strogega očeta. —

Erik je stal že nekaj ur na sklali, od koder se je videlo daleč naokrog. Skrbelo ga je. Slišal je plazove.

«Kazan!» Erik je zaklical to ime v noč. Potem oster žvižg. Toda nič se ni zganilo.

Mladenč je sedel pri ognju; gledal je v plamen in iskal resnico. Morda Kazan... ampak ta pes vendarle ni mogel zaiti... Kazan bo prišel, pa če bi ga to stalo življenje.

Zdajci je planila v kočo črna senca, se ustavila pred Erikom in glasno zalajala. Okrog gobčka pena. Dlaka naježena. Kazan...!

Ko ga je hotel Erik prijeti, je pes zbežal iz koče, se ustavil in čakal. Potem jo je ubral, tekel nekaj časa in se spet vrnil. In je lajal ostro in izzivalno. «Že grem!» je zaklical Erik in vrgel kožuh nase. In oba sta planila v noč. Kazan je vodil; tja, kjer je Erik slišal plazove.

Kazan je tekel po rebri navzgor. Z nosom pri tleh. Za njim Erik.

Kazan se je ustavil. Zatulil je in začel grebsti. Erik je vrgel kožuh raz sebe in zapičil palico v sneg. Kopal je s palico in rokami; grude snega so odletavale.

Pes je zacvilil. Erik je grebel z roko globoko v sneg. Roka... nežna roka...

Eva je ležala v Erikovi koči, na tleh, na razgrnjenem kožuhu. Erik je sedel pri njej in deval polena na ogenj. Ogenj je gorel z visokim plamenom, z višjim, kakor sicer pri Laponcih; zakaj drva so tako dragocena kakor zlato. Toda za Evo naj gori ogenj — četudi do neba! Na drugi strani je sedel pri Evi Kazan in ji lizal roko, ki je bila že spet čisto topla.

«Erik?»

Pokimal je in ni rekel niti besede, kakor delajo to ljudje po vsej zemeljski obli, kadar je srce prepolno. Oči pa so se srečale.

»To te je on rešil?» je vprašal glas za njima. Bil je glas starega Granbulta.

Eva ni odgovorila. Tudi prikimala ni. Bila je še preveč slaba.

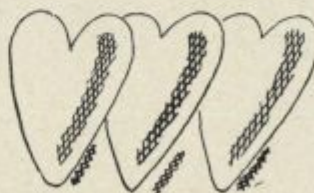
Pogledala je očeta. In očetje znajo v očeh svojih otrok čitati bolje, kakor v njihovih besedah.

«Hvala ti, sin!»

Dva moža sta si podala roke. Sicer pa nista zinila besede. Roke povedo pri Laponcih vse. —

Odsihdob je bilo Kazanu laže. Nič več ni nosil listkov od Eve k Eriku in od Erika k Evi. Oba sta si to uredila bolj preprosto, in oče je bil s tem zadovoljen. Kazan pa je dobival najboljše kose mesa, smel je sedeti prav blizu okna, bliže kakor Eva in Erik. Zakaj ta dva ne bosta nikoli pozabila, kakšno dobroto jima je storil. Sicer pa je bil že star in že kar ni mogel več dobro dihati.

Toda na Laponskem znajo ceniti sla ljubezni vse do smrti. Povsod baje ni tako, in zato je Kazan zelo srečen, da je laponski pes.

M 2915

S 1792. Trodelni kostum. Krilo in kimonska blaza sta iz svetlega blaga, jopica pa iz temnejšega blaga. Blaga potrebujemo (za velikost IV) 2,80 m svetlega in 1,35 m temnega, če je 60 cm široko. Veliki kroj «Ultra» se dobi v velikostih IV, I in II po 22 dinarjev.

M 2915. Popoldanski plašč z vezenimi zavilki in s pasom, ki se zavezuje. Blaga potrebujemo (za velikost III) 3,70 m, če je 62 cm široko. Veliki kroj «Ultra» se dobi v velikostih I, II in III po 22 dinarjev.

S 1792

W 2072

**Lepo in
prak-
tiv
tično**

S 1795

W 2072. Predpasnik z naramnicami. Narejen je iz temnomodrega blaga in obrobljen s krplnico. Blaga potrebujemo (za velikost III) 1,50 m, če je 80 cm široko. Kroj «Ultra» se dobi v velikostih III, IV in V po 7 dinarjev.

S 1795. Poletni kostum iz črtastega blaga. Krilo je sestavljeno iz štirih pol. Jopica ima spodaj dva štriglata, zgoraj pa dva trikotna žepa. Blaga potrebujemo (za velikost I) 3 m, če je 92 cm široko. Veliki kroj «Ultra» se dobi v velikostih I, II in III po 14 din.

KROJI «ULTRA» SE NAROČAJO POD OZNAČENIMI ŠTEVILKAMI PRI «ŽENI IN DOMU», LJUBLJANA, DALMATINOVA 8. ZA KROJE JE TREBA OBENEM NAKAZATI PRI KROJU OZNAČENI ZNESEK. KROJ PREJMETE IZ INOZEMSTVA V ŠESTIH DNEH.

Za kopališče, sport in vrt

K 8762

K 8762. Praktična obleka z vezanimi naramnicami, s pasom in z žepi. Na ta način lahko preuredimo obleko, ki se je zgoraj raztrgala. Bluza je iz svetlega blaga in je obrobljena s čipkami. Veliki kroj »Ultra« se dobi v velikostih 17, I in II po 22 dinarjev, odlikanica pa pod II 7078 za 7 dinarjev.

V 3422. Kopalni plašč z oglavnico. Pod vratom se zavezuje v petljo. Blaga potrebujemo (za velikost II) 1.00 m, če je 160 cm široko. Veliki kroj »Ultra« se dobi v velikostih I, II in III po 22 din.

K 8752. Sportna obleka iz telega blaga. Bluza, krilo in hlače so narejene vsako zase. Hlače so na bokih gladke. Bluza je spodaj prišita na pas, krilo ima pa ozek pas. Blaga potrebujemo (za velikost 17) 4 m, če je 80 cm široko. Veliki kroj »Ultra« se dobi v velikostih 17, I in II po 22 dinarjev.

B-F 2824. Obleka za kopališče. Hlače so široke kakor krilo. Nadrček se zapenja zadaj z gumbi. Blaga potrebujemo (za velikost 16) 1.85 m, če je 80 cm široko. Mali kroj »Ultra« se dobi v velikostih 14 in 16 po 14 dinarjev.

B-F 2825. Pikčasta obleka brez rokavov. Pripravna je zlasti za na vrt. Tako lahko preuredimo tudi obleko, ki je postala preozka. Obramek, pas ter obroba na krilu in žepih so iz drugega blaga. Za novo obleko potrebujemo (za velikost 14) 2.10 m svetlega in 70 cm temnega, če je po 80 cm široko. Veliki kroj »Ultra« se dobi v velikostih 14 in 16 po 22 dinarjev.

V 3422

K 8752

B-F 2825

B-F 2824

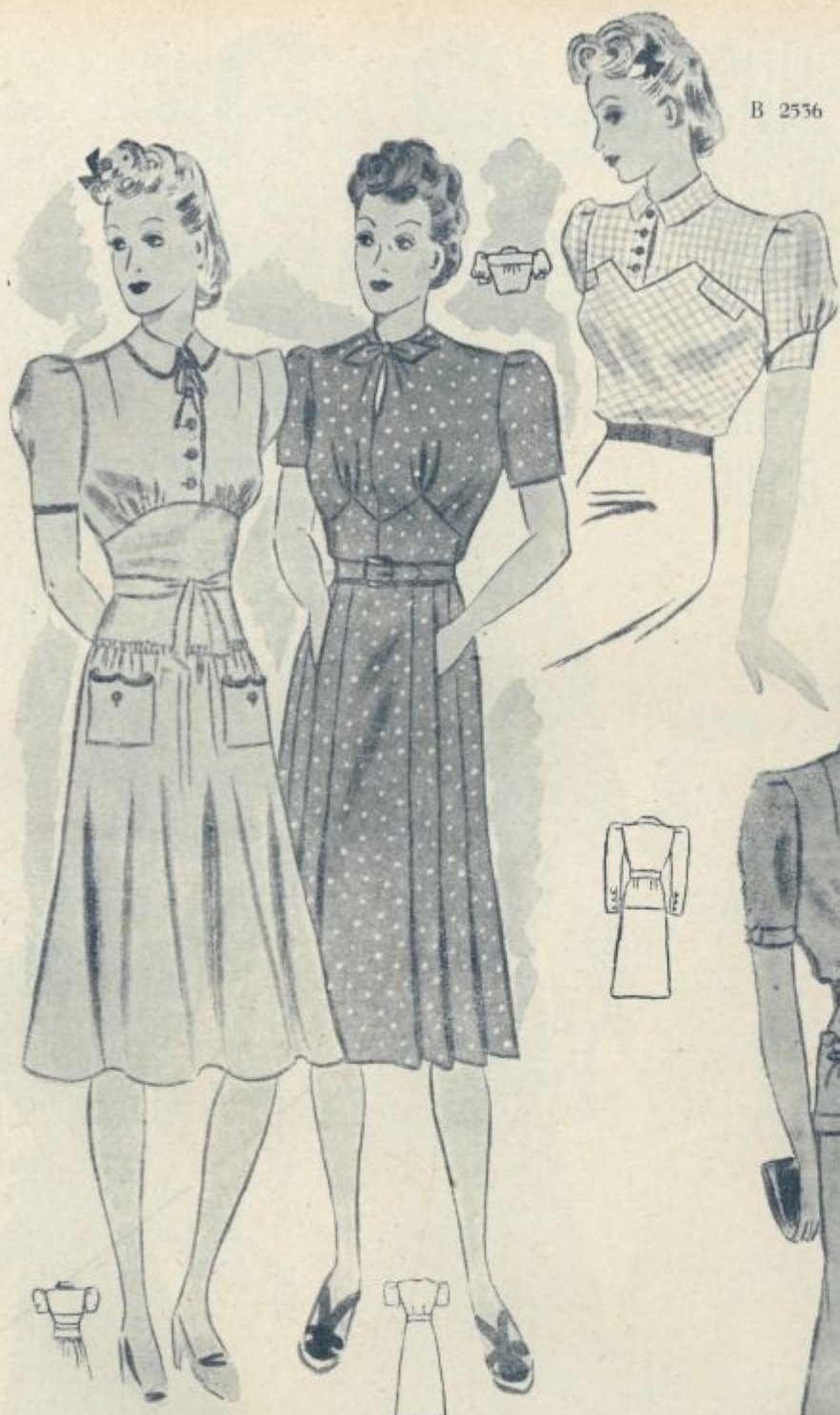

KROJI »ULTRA« SE NAROČAJO POD OZNAČENIMI ŠTEVILKAMI PRI »ŽENI IN DOMU«, LJUBLJANA, DALMATINOVA 8. ZA KROJE JE TREBA OBENEM NAKAZATI PRI KROJU OZNAČENI ZNESEK. KROJ PREJMETE IZ INOZEMSTVA V ŠESTIH DNEH.

B 2536

Za vitke in manj vitke

K 8735. Peletna obleka s priložnim opasjem. Rokavi, ovratnik in oba žepa so obšiti s temnejšim blagom. Iz temnejšega blaga so tudi gumbi. Blaga potrebujemo (za velikost I) 2,50 m, če je 92 cm široko. Veliki kroj »Ultra« se dobi v velikostih I, II in III po 22 din.

K 8735

K 8713

B 2536. Sportna bluza s zobčastim obrambkom, pod katerim je na vsaki strani po en majhen žep. Blaga potrebujemo (za velikost II) 1,50 m, če je 80 cm široko. Mali kroj »Ultra« se dobi v velikostih I, II in III po 14 dinarjev.

K 8713. Pletena obleka za manj vitko postavo. Krilo ima spredaj na vsaki strani po tri gube, med katerimi sta vsita žepa. Blaga potrebujemo (za velikost III) 2,85 m, če je 12 cm široko. Veliki kroj »Ultra« se dobi v velikostih I, II in III po 22 dinarjev.

K 8773. Kozarška obleka za gospe. Ima lahko kratke ali pa dolge rokave. Blaga potrebujemo (za velikost IV) 3,45 oziroma 3,75 m, če je 92 cm široko. Veliki kroj »Ultra« se dobi v velikostih II, III in IV po 22 din.

K 8771. Elegantna obleka v obliki plašča. Spredaj je okrašena s plasnami iz svetlejšega blaga in se poda tudi starejšim gospam. V pasu in na prsih je rožena s posnetki. Blaga potrebujemo (za velikost IVa) 3 m, če je 92 cm široko. Veliki kroj »Ultra« se dobi v velikostih II, III in IVa po 22 dinarjev.

K 8773

K 8771

KROJI »ULTRA« SE NAROČAJO POD OZNAČENIMI ŠTEVILKAMI PRI »ŽENI IN DOMU«, LJUBLJANA, DALMATINOVA 8. ZA KROJE JE TREBA OBENEM NAKAZATI PRI KROJU OZNAČENI ZNESEK. KROJ PREJMETE IZ INOZEMSTVA V ŠESTIH DNEH.

TRIJE KOSTIMI

K 8774

K 8756

IN DVE
OBLEKI
IZ STA-
REGA
BLAGA

K 8770

K 8770. Preozko ali raztrgano obleko iz vzorčastega blaga lahko preuredimo tako, da jo dostavimo z enobarvnim blagom. Veliki kroj »Ultra« se dobi v velikostih III, IV in V po 22 dinarjev.

K 8730. Poletni kostum iz pikčastega blaga. Krilo ima spredaj vsite gube. Jopica ima obliko bluze in je spredaj do vratu zapeta. Ovrtnik, žepi in rokavi so obrobljeni z dvobarvnim trakom, iz katerega je tudi pas. Blaga potrebujemo (za velikost II) 3 m, če je 92 cm široko. Veliki kroj »Ultra« se dobi v velikostih II, III in IV po 22 dinarjev.

K 8774. Karirasta obleka za gospe s televiznikom iz enobarvnega blaga. Veliki kroj »Ultra« se dobi v velikostih II, III in IV po 22 dinarjev.

K 8730

K 8756. Poletni kostum, okrašen s prešiti. Krilo je sestavljeno iz osmih pol. Jopica, ki se tesno prilaga životu, ima po večkrat prešit obramek. Blaga potrebujemo (za velikost II) 3 m, če je 80 cm široko. Veliki kroj »Ultra« se dobi v velikostih II, III in IV po 22 dinarjev.

K 8688. Mladostna obleka z zvončastim krilom. Jopica je pod pasom močno zvončasta. Vsi robovi jopice so obšiti z zobčasto tvežo. Blaga potrebujemo (za velikost I) 3,20 m, če je 90 cm široko. Veliki kroj »Ultra« se dobi v velikostih II, III in IV po 22 dinarjev.

K 8688

KROJI »ULTRA« SE NAROČAJO POD OZNAČENIMI ŠTEVILKAMI PRI »ŽENI IN DOMU«, LJUBLJANA, DALMATINOVA 8. ZA KROJE JE TREBA OBENEM NAKAZATI PRI KROJU OZNAČENI ZNESEK. KROJ PREJMETE IZ INOZEMSTVA V ŠESTIH DNEH.

Za vsako nekaj

K 8759. Kmečka obleka iz treh vrst blaga. Krilo in obramek sta iz karirastega blaga, dostavljeni životee iz temnega, enobarvnega blaga, rokavi so pa beli. Blaga potrebujemo (za velikost II) 2,35 m karirastega, 65 cm temnega in 40 cm belega, če je 80 cm široko. Veliki kraj »Ultra« se dobi v velikostih 17, I in II po 22 dinarjev.

K 8655.

K 8775

K 8655. Obleka s pokončnim ovratnikom in z zarezanim obramkom. Krilo ima spredaj globoko gubo, ki je do polovice prešita. Blaga potrebujemo (za velikost I) 2,85 m, če je 90 cm široko. Veliki kraj »Ultra« se dobi v velikostih I, II in III po 22 dinarjev.

K 8716

K 8759

K 8775. Čedna popoldanska obleka iz vzorčaste umetne svile. Edini okras so nabori na rokavih in v pasu. Blaga potrebujemo (za velikost II) 2,50 m, če je 92 cm široko. Veliki kraj »Ultra« se dobi v velikostih I, II in III po 22 dinarjev.

K 8716. Temna obleka v obliki holera. Pod jopico se nosi bluzo iz čipkastega blaga. Prepasica je iz svile. Blaga potrebujemo (za velikost II) za holero 2,85 m, če je 92 cm široko, za bluzo pa 1,90 m, če je 90 cm široko. Veliki kraj »Ultra« se dobi v velikostih II, III in IV po 22 dinarjev.

K 8733. Mladostna popoldanska obleka iz vzorčaste umetne svile. Zvončasta volana je pršita na krilo v obliki predpasnika. Bluzo je na levi rami nabrana in okrašena z rožo. Pas se zavezuje v petljo. Blaga potrebujemo (za velikost II) 3,25 m, če je 92 cm široko. Veliki kraj »Ultra« se dobi v velikostih 17, I in II po 22 dinarjev.

K 8733

K-M 5623. Dekliška bluza. Blaga potrebujemo (za velikost 12) 1 m, če je 80 cm široko. Mali kraj «Ultra» se dobi v velikostih 8, 10 in 12 po 14 dinarjev.

K-K 1563

K-K 1563. Deška jopica. Ovrtnik in zavijki ter obroba rokavov in žepov so iz temnejšega blaga. Blaga potrebujemo (za velikost 8) 1.40 m, če je 80 cm široko. Mali kraj «Ultra» se dobi v velikostih 8, 10 in 12 po 14 dinarjev.

K-K 1704

K-M 5609

K-M 5610

Praktično oblečeni otroci

K-M 5623

B-F 2833

K-M 5615.

K-M 5626

K-K 1704. Oblekica iz pralnega blaga za manjše dečke. Blaga potrebujemo (za velikost 5) 1.30 m, če je 80 cm široko. Mali kraj «Ultra» se dobi v velikostih 3, 5 in 7 po 14 dinarjev.

K-M 5610. Oblekica iz pikčastega blaga za večje deklice. Ima perutaste rokave in je obrobljena spodaj in pri vratu s svetlim enobarvnim blagom. Iz istega blaga je tudi pas. Blaga potrebujemo (za velikost 7) 1.20 m, če je 80 cm široko. Mali kraj «Ultra» se dobi v velikostih 5, 7 in 9 po 14 dinarjev.

K-M 5609. Ohlapna oblekica za majhne deklice. Okrašena je z rdečo in modro vzorčeno, ki jo delamo z razpetimi prešlivi. Blaga potrebujemo (za velikost 4) 1.10 m, če je 80 cm široko. Mali kraj «Ultra» se dobi v velikostih 2, 4 in 6 po 14 dinarjev.

K-M 5626. Okusna obleka iz progastega blaga za večja dekleta. Edini okras obleke je obramek in pas iz temnega usnja. Blaga potrebujemo (za velikost 10) 1.75 m, če je 80 cm široko. Mali kraj «Ultra» se dobi v velikostih 8, 10 in 12 po 14 dinarjev.

KROJI «ULTRA» SE NAROČAJO POD OZNAČENIMI ŠTEVILKAMI PRI «ŽENI IN DOMU», LJUBLJANA, DALMATINOVA 8. ZA KROJE JE TREBA OBENEM NAKAZATI PRI KROJU OZNAČENI ZNESEK. KROJ PREJMETE IZ INOZEMSTVA V ŠESTIH DNEH.

K-M 5596

K-K 1703

K-M 5613

K-M 5617

K-M 5599

Poletne

obleke za otroke

K-M 5617. Otroški plašček z obramkom. Zapestki in obramek so iz karirastega blaga. Blaga potrebujemo (za velikost 2) 1,35 m enobarvnega in 30 cm karirastega, če je 80 cm široko. Mali kroj «Ultra» se dobi v velikostih 2, 4 in 6 po 14 din.

K-M 5599. Otroška oblekica iz pikčastega blaga. Robovi so obšiti s temnejšim blagom. Naramnice se zavzujejo v petljo. Blaga potrebujemo (za velikost 1) 70 cm, če je 80 cm široko. Mali kroj «Ultra» se dobi v velikostih 1, 3 in 5 po 14 dinarjev.

K-M 5596. Oblekica z vezanim obramkom. Blaga potrebujemo (za velikost 5) 1,25 m, če je 80 cm široko. Mali kroj «Ultra» se dobi v velikostih 3, 5 in 7 s predlogo vred po 11 dinarjev.

K-K 1703. Deška obleka iz pralne flanele. Blaga potrebujemo (za velikost 11) 1,95 m, če je 80 cm široko. Mali kroj «Ultra» se dobi v velikostih 7, 9 in 11 po 14 dinarjev.

K-M 5613. Dekliška obleka na zadrgo. Blaga potrebujemo (za velikost 11) 1,75 m, če je 80 cm široko. Mali kroj «Ultra» se dobi v velikostih 9, 11, in 13 po 14 dinarjev.

K-M 5620. Kmečka oblekica z belo bluzo in z belim predpasnikom. Blaga potrebujemo (za velikost 7) 1,35 m, če je 80 cm široko. Mali kroj «Ultra» se dobi v velikostih 5, 7 in 9 po 14 dinarjev.

B-F 2834. Obleka iz pralnega vzorčastega blaga za mlada dekleta. Pas je iz temnega, enobarvnega blaga. Blaga potrebujemo (za velikost 15) 2,35 m, če je 92 cm široko. Veliki kroj «Ultra» se dobi v velikostih 15 in 17 po 22 dinarjev.

K-M 5627. Dekliška obleka iz enobarvnega blaga s karirastim obramkom in z žepi. 8 karirastim blagom so obrobjeni tudi rokavi. Blaga potrebujemo (za velikost 12) 1,70 m, če je 80 cm široko. Mali kroj «Ultra» se dobi v velikostih 8, 10 in 12 po 14 dinarjev.

KROJI «ULTRA» SE NAROČAJO POD OZNAČENIMI ŠTEVILKAMI PRI «ZENI IN DOMU», LJUBLJANA, DALMATINOVA 8. ZA KROJE JE TREBA OBENEM NAKAZATI PRI KROJU OZNAČENI ZNESEK. KROJ PREJMETE IZ INOZEMSTVA V ŠESTIH DNEH.

K-M 5620

B-F 2834

K-M 5627

Iz starega novo

K 8769

K 8769. Moderna obleka, primerna tudi za manj vitke. Bluza je okrašena z robčki in vezanimi pičicami. Blaga potrebujemo (za velikost III) 3 m, če je 80 cm široko. Veliki kroj »Ultra« se dobi v velikostih II, III in IV po 22 dinarjev.

K 8746. To obleko lahko naredimo iz stare ponošene. Edini okras je pikčasti telovnik z ovratnikom, ki se xadaž končava s pascem. Ta telovnik je pršit na bluza in krilo. Pikčastega blaga potrebujemo 70 cm, če je 92 cm široko. Veliki kroj »Ultra« se dobi v velikostih I, II in III po 22 dinarjev.

K 8746

K 8744. Če nam je obleka postala preozka, jo lahko popravimo na tak način. Rožastega blaga potrebujemo 60 cm, če je 92 cm široko. Veliki kroj »Ultra« se dobi v velikostih II, III in IV po 22 dinarjev.

K 8747. Obleka iz dvobarvnega blaga, ki jo lahko naredimo iz ponošene obleke. Veliki kroj »Ultra« se dobi v velikostih I, II in III po 22 din.

K 8747

K 8744

K 8722

K 8722. Na ta način lahko prenovimo obleko, ki je spredaj in na rokavih raztrgana. Poživimo jo s karirastim blagom, ki ga potrebujemo 55 cm, če je 92 cm široko. Veliki kroj »Ultra« se dobi v velikostih I, II in III po 22 dinarejev.

KROJI »ULTRA« SE NAROČAJO POD OZNAČENIMI ŠTEVILKAMI PRI »ŽENI IN DOMU«, LJUBLJANA, DALMATINOVA 8
ZA KROJE JE TREBA OBENEM NAKAZATI PRI KROJU OZNAČENI ZNESEK. KROJ PREJMETE IZ INOZEMSTVA V ŠESTIH DNEH.

Če hočemo varčevati, kuhajmo v kuhalnem zaboju

Če kuhamo v kuhalnem zaboju, prihranimo ne le kurjavo, ampak tudi čas in trud. Medtem ko se zavreta jed v zaboju kuha, lahko nemoteno opravljamo druga dela. Takšen praktičen kuhalni zaboj prav lahko same naredimo. Izberemo močan zaboj, ki naj bo 1½-krat večji, kakor so veliki lonci, in ga dobro napolnimo z žaganjem, lesno volno ali s trdo stlačenim papirjem. Na to pribijemo kos debelega sukna, lahko tudi staro dobro oprano odejo (glej sliko). Nato s kredo ali svinčnikom

Kuhalni zaboj napolnimo z žaganjem ali lesno volno in ga obložimo z debelim blagom, ki ga pritrdimo toliko pod robom, da ostane še prostor za blazino. S kredo ali z barvastim svinčnikom označimo prostor za posodo (po njenem premeru). Nato naredimo odprtino tako, da razrežemo blago v obliki križa in vogale zavijemo navznoter.

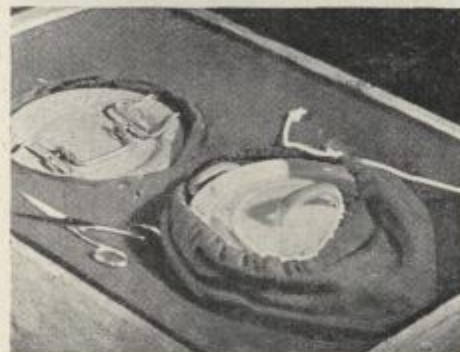
označimo odprtine za lonce (slika) in jih izrežemo v primerni velikosti. V izrezanih odprtinah izdolbemo v žaganju ali lesni volni jamice, tolikšne, da lahko lonce postavimo vanje. Iz primerne kosa blaga izrežemo okroglo krpo, ki naj bo nekoliko večja, kakor je dno lonca. To krpo obšijemo s široko progo

Kuhalni zaboj s pokrovom, ki je pritrjen s tečaji in opremljen z dobrim zapahom. Lonca pokrijemo z blazinicco, napolnjeno z lesno volno.

blaga, tako da nastane nekakšen mošnjič za lonec. To vrečico damo v odprtino in jo z močno nitjo prišijemo (slika).

Za lonce z ročajem sešijemo drugačne vrečice, ki jih lahko z loncem vred jemljemo iz odprtine in ki jih zgoraj zadrtnemo z vrstico (slika). Lonce pokrijemo z blazinicco, ki je tudi napolnjena z žaganjem ali lesno volno ali s papirjem (slika). Lahko napravimo za vsak lonec posebno blazinicco, kar je še bolj praktično, ker ostane na ta način druga posoda dobro pokrita, kadar vzamemo eno posodo iz zaboja. Obe blazinici pa se morata tesno stikati. Končno pokrijemo zaboj s pokrovom in zapahujemo z zapahom, ki naj bo na sprednji strani.

V kuhalnem zaboju kuhamo samo jedi, ki se morajo dolgo kuhati in ki prenesejo dolgo kuho. Svežo zelenjavo, sadje, krompir je treba kuhati tako malo časa, da zadostuje že kratko obkuhanje. Ta živila bi z dolgo kuho tudi izgubila na redilnosti. Za skuhanje jedi v kuhalnem zaboju računamo povprečno dvakrat toliko časa, kakor na štedilniku. Zelo važno je, da jedi pravilno obkuhamo, potem pa jih damo takoj, ne da bi se prej količkaj ohladile, v zaboj. Meso se mora po velikosti in kakovosti kakor običajno rjavo opeči, nato pa pridamo začimbe in samo toliko tekočine, kolikor želimo omake, ker voda v zaboju ne izhlapeva. Potem ko se meso opeče, traja predkuha še 30 do 60 minut. Trda zelenjava, kakor ohrovt itd., se mora

Ko smo v odprtini za lonce razgreble in potlačile lesno volno, všijemo vrečico za lonec.

Za posodo z ročajem in pokrovom z držajem napravimo vrečico na zadrgo, ki jo lahko jemljemo iz odprtine. V to vrečico zavijemo lonec.

prej kuhati 20 do 30 minut. Koliko časa se mora kuhati še v zaboju, se ne da natanko navesti; to je treba poskusiti. Namočene stročnice se morajo, potem ko zavro, kuhati še 30 do 50 minut. Stročnice, kaša, riž se izvrstno kuhajo v zaboju, makarone, rezance in druge testenine pa je bolje kuhati na štedilniku.

ENOLONČNE JEDI ZA BREZMESNE DNEVE

Fižolov guljaž je izredno okusna in izdatna enolončnica, zlasti če smo ji dodale nekoliko prekajene slanine in mleka.

Enolončnica iz kislega zelja in paradižnikov.

V loncu raztopimo toliko masti, da je dno pokrito. Nato zrežemo na kocke oprano in olupljeno korenino zelene, 6 rdečih korenčkov, 2 veliki čebuli in $\frac{1}{2}$ kg krompirja. Vse to stresemo v lonec in dušimo na masti 20 minut. Nato dodamo $\frac{3}{4}$ kg surovega kislega zelja, 4 do 5 paradižnikov, zalijemo z govejo ali Maggijevo juho in kuhamo na zmernem ognju. Kuhano jed osolimo in po okusu odišavimo.

Enolončnica iz redkvice in jabolk.

$\frac{3}{4}$ kg krompirja olupimo, operemo in zrežemo na tanke listke, $\frac{1}{2}$ kg olupljenih ali samo opranih jabolk pa na debelejše koščke ter zložimo v lonec izmenoma plast krompirja in plast jabolk. Vsako plast potresemo z nastrgano redkvico, na plasti krompirja damo nekaj koščkov masti, jabolčne plasti pa potresemo s sladkorjem. Naposled zalijemo približno $\frac{3}{4}$ l vode in jed skuhamo. Preden jo damo na mizo, dolijemo nekoliko kislega ali sladkega mleka, jo osolimo in po okusu še osladimo.

Fižolov guljaž.

Kos prekajene slanine zrežemo na kocke in pristavimo k ognju, da se razpusti. Nato vržemo na mast 5 drobno zrezane čebule in jih svetlorumeno opražimo. Kilogram stročjega fižola (lahko tudi vložnega) drobno zrežemo in stresemo na prepraženo čebulo, pokrijemo in nekaj časa dušimo. Nato olupimo nekaj krompirja, ga opere-

mo in zrežemo v podolgovate rezine, ki jih zložimo na fižol. Končno olupimo $\frac{1}{2}$ kg svežih paradižnikov, jih razpolovimo in zložimo na krompir, dodamo nekaj vejic kopra, osolimo, začnimo s papriko, pokrijemo in jed skuhamo do mehkega. Posebej zmešamo nekoliko moke s kislim mlekom in to polijemo po fižolu, preden ga damo na mizo. Končno potresemo jed z dobro sesekljanim koprovim zelenjem.

Enolončnica iz krompirja in paradižnikov.

$\frac{3}{4}$ kg krompirja olupimo, operemo in zrežemo na rezine. Nato olupimo 400 gr čebule, jo zrežemo na rezine in na masti svetlo zarumenimo. Končno olupimo in zrežemo še $\frac{1}{2}$ kg svežih paradižnikov. V lonec zložimo krompirjeve in paradižnikove rezine v menjajočih se plasteh. Dodamo sol, nekaj kumine in nastrgane zelene, 60 gr masti in zalijemo z 1 l goveje ali Maggijeve juhe ter kuhamo na zmernem ognju tako dolgo, da je krompir mehek. Nato potresemo jed s seseklanim peteršiljem. Če se nam zdi preredka, jo zgostimo s podmetom iz moke in vode ali pa z ovsenimi kosmiči.

Enolončnica iz kislega zelja s prekajeno ribo bo zadovoljila tudi najbolj razvajenega moža. Ribo dodamo kuhani jedi, potem pa vse skupaj še enkrat prevremo.

Zličniki s kislim zeljem.

Zličnike ali makarone skuhamo v slani vodi, odcedimo ter na nekoliko masti prepražimo. Posebej skuhamo na pol kislo zelje in zložimo v lonec ali narastkov model zelje in testenine v menjajočih se plasteh. Če imamo kaj ostankov slanine ali mesa, jih lahko dodamo. Na zadnjo plast damo nekaj masti in potresemo z nastrganim sirom ali zrezanimi paradižniki ter damo jed v pečico, da se dobro prepeče.

Enolončnica iz krompirja in paradižnikov, kuhana kot juha, je zelo okusna zaradi pikanтно kiselkastega okusa.

Prepečeno zelje.

Zelnato glavo, težko $1\frac{1}{2}$ do 2 kg, očistimo, operemo in razrežemo na štiri dele ter dušimo z nekoliko vode skoraj do mehkega. Nato olupimo, operemo in razrežemo na rezine nekaj krompirja, razbelimo v večji posodi mast ter zložimo nanjo v izmenjajočih se plasteh zelje in krompir ter vse nekoliko osolimo (pazite, ne preveč!). Zgornjo plast zelja oblijemo z mastjo, v kateri smo precvrole nekaj drobno zrezane čebule, potresemo z nastrganim sirom (lahko porabimo posušene ostanke sira) in damo v pečico, da se jed prepeče.

Enolončnica iz leče.

$\frac{3}{4}$ kg leče operemo in več ur namakamo. Medtem zrežemo na kocke $\frac{1}{4}$ kg rdečega korenčka, nekaj zelene, pora, nekoliko paradižnikov in $\frac{1}{2}$ kg krompirja. Stresemo vse na vročo mast in nekaj časa dušimo. Nato dodamo lečo z vodo, v kateri se je namakala, in vse skupaj skuhamo. Kuhani jedi dolijemo malo goveje ali Maggijeve juhe in ji dodamo še nastrgano kisko kumarico in nekaj paradižnikove mezge, ki smo jo zmešale z vodo ali juho.

Njena skrivnost

(Nadaljevanje)

Lepa je bila misel. Lepa in prijetna tako, da se je Lenka sama pri sebi nasmehnila. Ko bi imela fanta. Zamisljala je in ga v mislih zagledala: visokega, temnolasega. Nekoliko bi bil lahko podoben Janezu, toda večji bi moral biti in temnih las, kakršni so Pavličevi.

V nočeh, kadar ni mogla zaspati, so njene misli reševale veliko vprašanje: ljubezen. Sama še ni dosti vedela o ljubezni. Vedela je le to, kar je brala ali pa slišala od drugih. Ani na primer pravi, da je ljubezen lahko zelo lepa, če se imata dva resnično rada. Lenka ji je to popolnoma verjela. Le to ji ni hotelo v glavo, kako more imeti Ani res tako resnično rada tistega svojega starikavega, ščetinastega vdovca. Ljubezen je slepa, pravi pregovor. Morda pa Ani res ne vidi tistih njegovih ostudnih ščetin? Ampak Lenka bi jih videla. Da, čeprav bi še tako silno ljubila, njena ljubezen bi nikoli ne mogla biti tako slepa, da bi ljubila kogar koli. Saj jo je že večkrat vprašal mladi mesarski pomočnik, ki vsako jutro prinese meso, kam je kaj namenjena v nedeljo. Celo povabil jo je na predpustno zabavo k »Iskremu konjiču«. Toda njej niti na um ni prišlo, da bi se odzvala. Včasih ji je Anni zaupala najslajše skrivnosti svoje ljubezni. Govorila ji je o objemih in poljubih tako vsakdanje in odkrito, da je Lenki postajalo vroče in je morala neprestano zardevati. Potem je Lenka o tem dolgo razmišljala. Do vseh podrobnosti je razpredla to misel. Kolikšna slast, če te objame tisti, ki ga ljubiš! Če se njegove vlažne, od strasti drhteče ustne zagrižejo v tvoj vrat, v tvoja usta! Pripirala je oči. Iztegnila je roke v objem, našobila usta v poljub. Vse telo ji je vzdrgetal od omamne slasti.

Včasih je zvečer, ko se je slačila, stopila pred zrcalo in ogledovala svojo podobo. Svoj lepi, nasmehljani obraz, obla ramena, majhne, od prebujajoče se strasti kipeče prsi. Nasmehnila se je sama sebi. Približala je ustne zrcalu in dihnila na steklo poljub. »Fanta bi rada.« je zašepetala zrcalu. »Fanta, ki bo samo moj. Ki mi bo pisal lepa pisma in me imenoval svojo ljubico, svojega angela. Fanta, ki me bo poljubljal, poljubljal.«

Ponoči je sanjala o njem. Objemal jo je in poljubljal. In ko ga je pogledala v obraz, je obstrmela v sladki grozi. Bil je Pavlič.

* * *

Po tistem razburljivem nočnem prepirlu, ki ga je imel s svojo ženo, je Pavlič zelo redko ostajal doma. Večinoma je odhajal že zgodaj zjutraj in se vračal pozno zvečer. Opravičeval se je, da ima dosti dela pri trasiranju nove ceste. Postal je še bolj molčeč in zamišljen. Z ženo je bil hladno umirjen. Kadar je prišel ali odšel, jo je vselej z istimi besedami vprašal, kako se počuti, ali morda česa potrebuje. Potem ji je vsakdanje vljudno poljubil roko.

Gospa Alma je sprva z ledeno mirnostjo sprejemala to njegovo vljudnost. Poznala ga je in vedela, da bo to trajalo kvečjemu nekaj dni. Potem bo njegova užaljenost skopnela, zmagalo bo srce, ki jo je kljub vsemu še vedno moralo ljubiti. O tem je bila Alma skoraj prepričana, čeprav mu je zadnji čas pogosto

očitala, da se njegova ljubezen ohlaja. Toda sama bi v svojem srcu tega ne mogla nikoli verjeti. Ampak motila se je. Minili so dnevi, minili so tedni. Moževe hladnosti ni popustila. Nikoli ni več utegnil posedeti pri njej in pokramljati, neprisiljeno, kakor nekoč. Nikoli ji ni več rekel: ti moja dragica, ti ljubica. Rad bi videl, da bi se ona prva ponižala, je pomislila ogorčeno in ostala na videz ledeno hladna in dostojanstveno mirna. V srcu pa je bila vsa majhna in obupana. Prej namišljene bolečine so se izpremenile v resnične. Strašno je trpela.

Z njo sta trpeli Lenka in Ani. Gospa ni bila z ničimer zadovoljna. Lenka je ni znala več oblačiti ne lepo počesati in mehko položiti v posteljo. In Ani je vselej preveč ali premalo skuhalo jed. Pogosto jo je bolela glava, toda zdaj ni nobeno sredstvo več pregnalo glavobola. Potem se je zgodilo, kar se je pač moralo zgoditi prej ali slej. Neuklonljivi ponos gospe Alme je bil strt.

Ko se je neko jutro sklonil Pavlič nad njeno roko in hotel potem hitro oditi, ga je krčevito zgrabila za suknjič in zaprosila:

«Ostani, prosim, samo trenutek ostani!»

Potem je obupno zajokala.

Pavlič je presenečen obstal in vprašujoče pogledal Lenko: «Ali je gospa spet bolna?»

Lenka je zmignila z rameni. Almi pa se je iztrgalo med ihtenjem:

«Ne, ne, nisem bolna. Lenka, prosim vas, pustite naju sama!»

Lenka je tiho odšla.

Šla je k Ani v kuhinjo.

«Imata spet direndaj, kajne?» je radovedno poizvedovala kuharica.

Lenka je stopila k oknu. «Tako se mi smilita,» je tiho rekla. «Oba se mi smilita.»

«Ne razumeta se, ker je gospa toliko starejša od njega,» je modrovala Ani. «In povrh je sirota še hroma. Gospod pa mlad, skoraj še fant. In venomer mora poslušati doma stokanje in zdihovanje. Saj to mora človeku iti na živce. Takrat, ko sta se vzela, bi bila morala gospa misliti na to. Zakaj je tiščala v zakon. Ko bi bila jaz na njenem mestu, bi ne bila nikoli tako neumna. On seveda, siromak, ji ni hotel odreči. V najhujših časih mu je pomagala. Dolžan ji je bil hvaležnost. Toda hvaležnost, čeprav je še tako velika in odkritosrčna, vendarle še ni ljubezen.»

Lenka je molčala in gledala na vrt, kjer je mlad vrtnar obrezoval drevje. Kmalu bo pomlad, jo je toplo spreletelo. Nasmehnila se je sama pri sebi in hipoma pozabila na skrbi in trpljenje gospodarja in gospodinje.

* .

Od tistega jutra, ko se je slednjič zlomil ponos gospe Alme, je postal Pavlič z ženo prijaznejši in je tudi pogosteje ostajal doma. Včasih je kakor prejšnje čase sedel pri njej in se pogovarjal z njo o rečeh, ki so jo zanimale, ali pa ji je namesto Lenke bral iz knjig. Alma je postala mirnejša. Njena lica so se spet lahno rožnato pobarvala. Toda vse to njuno dobro medsebojno razumevanje je bilo bolj navidezno, kakor pa resnično. Vsak zase je čutil, čeprav tega nista drug drugemu priznala, da se je tisto, kar ju je najtesneje vezalo, za večno pretrgalo. Alma ni prej nikoli pomislila na to, da bi svojega Janka, ki ji je bil vdan kakor otrok, mogla kdaj izgubiti. Zdaj pa je kar nehotе večkrat morala pomisliti na to. In on se je

nenehoma boleče spominjal njenega očitka, da se je oženil z njo zaradi denarja. Ne, tega res ni zaslužil. Kakor mater jo je cenil in spoštoval. Niti trenutek ni pozabil, da mu je pomagala v najhujših časih, da si je z njenim denarjem zgradil svojo eksistenco in bodočnost. Zato je čutil za svojo častno dolžnost, da jo je vzel za ženo, čeprav je bila celih deset let starejša od njega in je medtem še zaradi avtomobilske nesreče ohromela. Nikoli se ni tega kesal ali morda celo samega sebe pomiloval. Tiho je prenašal ženino tarnanje in njene živčne izbruhe, toda, ko so se končno začeli ponavljati vedno pogostejše in mu je začela očitati svoj denar, ni mogel tega prenesti več. Vse se je uprlo v njem. In prvič je pomislil: Ali mi je bilo tega treba?! Videl je Lenkino zdravje, njeno kipečo mladost in njen nasmehljani obraz. Takšno ženo bi lahko imel, je pomislil. Zdravo, lepo, veselo ženo, ki bi se smejala z menoj, ki bi me spremljala in mi rodila otroke, da bi bil moj dom res lep, prijeten dom, kamor bi se vračal z veseljem.

Alma se je bala za svojega moža. Morda je podzvestno slutila, kaj se dogaja v njegovem srcu. Skušala ga je čim bolj pritegniti k sebi. V njegovi prisotnosti ni nikoli več tarnala, celo smehljala se je. Naročila je radio in ga dala namestiti v salonu. Angelsko mirna in skoraj srečno nasmehljana je poslušala divji jazz, čeprav je vedno trdila, da ji kar trga živce. Večkrat je rekla Lenki: «Za gospoda moramo vsi lepo skrbeti, ker ima zelo naporno službo in je potreben počitka in razvedrila.» Po večerji mu je Lenka morala vselej servirati še liker in cigarete. Nekoč gospa Alma niti slišati ni smela o cigaretah, zdaj pa je trdila, da ji cigaretni dim pomirja živce. Celo sama si je prižgala tu in tam kakšno cigareto.

Včasih, ko je izpil nekaj čašic likerja, je postal Pavlič razigran. Smejal se je in šalil, da so Almi od sreče rdela lica in se je celo Lenka v svojem kotu ob kaminu smehljala. Prijetni so bili ti večeri. Tudi Ani je bila presenečena:

«Kdo bi si bil mislil, da se bo tako spreobrnili,» se je čudila. «Rajši jo ima, kakor bi človek sodil. No, saj je prav, jaz obema iz srca privoščim.»

Lenka pa je molčala in razglabljal v sebi, ali je to njuno prijateljstvo res tako iskreno ali ne. Kadar je stregla pri mizi ali kar koli delala v gospodarjevi navzočnosti, je vselej čutila na sebi njegov pogled. To jo je zmeraj iznova spravljalo v zadrego. Le zakaj me tako gleda? se je spraševala.

Ko sta nekoč na vrtu sama urejevala gredice, je nenadoma stopil tesno k njej, jo prijel za roko in ji pogledal v oči.

«Lenčica,» je rekel, «zdaj sva sama in vas prej ne izpustim, dokler mi ne poveste po pravici, ali ste zadovoljni pri nas. Moja žena ni dobra z uslužbenci, včasih je naravnost neznosna. Odkrito vam povem, da nobena pred vami ni tako dolgo potrpežljiva z njo kakor vi. In prav vas mi je najbolj žal. Takšno dobro, pridno dekle ste. Zaslužili bi boljšo službo. Bodite odkriti, Lenka, in povejte, ali bi šli radi od nas. Dosti znancev imam, preskrbim vam drugo, boljšo, lažjo službo.»

Lenki je kri zalila vrat in obraz, roka, za katero jo je držal inženir, ji je nervozno vztrepetala. Ni si upala dvigniti glave in pogledati gospodarju v oči.

«Ne,» je odgovorila, in glas se ji je zatikal. «Nikoli še nisem mislila na to, da bi odšla. Saj mi ni nič hu-

dega. Gospa so dobri z menoj, včasih še bolj, kakor zaslužim. Če me kdaj okregajo, ni to brez vzroka.»

«Lenka, to so prazne marnje. Tako spretnega dekleta še nismo imeli. In to je komaj vaša prva služba. Čudovito hitro ste se vsemu priučili. Če vas gospa krega, je to samo njena sitnost, nič drugega.»

Odkimala je.

«Ah, ne, saj sama vem, da zaslužim grajo. Morda bi radi najeli drugo, pripravnejšo? Potem pač pojdem, če hočete?» Plaho je pogledala gospodarja.

Njegov pogled je žarel.

Z dlanjo je nežno pogladil njeno roko, ki jo je držal v svoji, in rekel toplo: «Lenčica, mi vsi moramo biti srečni in vam hvaležni, če hočete biti pri nas.»

Izpustil je njeno roko in se hitro obrnil, Lenka pa ga je vsa v zadregi zavrnila: «Oh, gospod, ne govorite vendar tako!»

*

Alma se je čedalje bolj bala, da bi izgubila svojega moža. Bala se je, da bi tam zunaj v svetu, kamor je imela ona tako malo dostopa, spoznal kakšno drugo, ki bi ji ga prevzela. In začela je sumničiti vsak njegov daljši izostanek.

Nekoč je poklicala Lenko.

«Lenka,» ji je rekla, «pojdite mi kupit volno za pletenje in mimogrede stopite v urad pa pogledajte, ali je moj mož še tam. Recite mu, da ga pozdravljam.»

Lenka je ubogala. Kupila je volno in potem poiskala urad, kjer je delal Pavlič. Inženir je bil tam. Presenečeno jo je pogledal, ko je vstopila. «Lenka? Kakšen veter je pa vas prinesel?»

Lenka se je nasmehnila: «Gospa so me poslali. Lepo vas pozdravljajo.»

Obraz se mu je zamračil. Žena te sumiči, ga je spreletelo. Pa se je premagal zaradi Lenke. Nasmehnil se je in jo spremil do vrat.

«Hvala,» je rekel prijazno, «vesel sem, da ste prišli.»

To se je potem večkrat ponovilo. Pavliča je ženino sumničenje jezilo, toda ni je hotel razburjati z očitki. Naj ima svoje veselje. Nekoč je po takšnem obisku rekel Lenki: «Počakajte me, danes nimam več dosti dela. Skupaj pojdeva domov.»

Mračilo se je, in mestne ulice so bile že razsvetljene, ko sta počasi šla proti domu. Lenka je s ponosno dvignjeno glavo stopala ob gospodarjevi strani. Tesna, meščansko ukrojena obleka se je lepo prilegala njeni visoki, vitki postavi. Lenkino srce je prekipevalo od sreče. Saj je šla prvič po mestu v spremstvu moškega. Zdelo se ji je, da vsi gledajo samo nju in ju občudujejo ter imajo postavnega spremljevalca za njenega fanta.

Ko sta prišla do samotne Vrtne ulice, je Pavlič zaustavljal korak. Končno je obstal in vprašal: «Lenka, kaj se vam ne zdi grdo, da vas moja žena takole pošilja k meni in zasleduje moja pota?»

Dekle ni vedelo, kaj bi odgovorilo.

«Da, takšna je,» se je jezil Pavlič. «Venomer dela neumnosti, samo da me jezi. Ko bi me vendar že morala poznati! Kaj si morate misliti o nas vi, dobro, mlado dekle?»

Stal je tako blizu nje, da je čutila na licu njegov topli dih. Zmedeno je zajecljala: «Kaj naj bi mislila? Nič.»

Ko sta prišla domov, ji je v veži stisnil roko in zašepetal: «Hvala, kljub vsemu sem vesel te najine prve skupne poti. Bilo je lepo.»

(Dalje prihodnjič.)

KAKO SI POIŠČEM SLUŽBO?

Pepica je rada brala ženske časopise. Zadnje čase je v njih često naletela na vljudne opomine uprave, naj bodo naročnice uvidevne in naj točneje plačujejo naročnino. Sama ni imela službe, čeprav se je bila šolala. Pa se je domislila, ali bi ne bilo morda dobro in za njo pridobitno delo, če bi pomagala upravi tega ali onega časopisa, da bi ljudje redneje plačevali. Saj nekateri pozabljajo, drugi se premalo menijo za težave založnikov, tretje je treba izpodbiti. In nekega dne se je oglasila v upravi uglednega ženskega časopisa, ki je bil eden izmed najbolj razširjenih.

«Gospa upravnica, rada bi se sama preživljala, doma smo v tesnih razmerah. Ali bi ne bilo prav, če bi skušala po svojih močeh in na lep način pomagati, da bi se naročnina točneje plačevala?»

«To me veseli. Za vsak uspeh dobite pri nas provizijo, toliko in toliko odstotkov.»

In kmalu je bila narejena pogodba glede provizije. Ponudnica je potem iskala priložnost, da je prišla v stik z naročnicami časopisa, zdaj kakor po naključju, zdaj z izgovorom: «Oprostite, gospa, uprava mi je dovolila, da se smem pri vas oglasiti. Saj veste, za uspeh svojega obiska dobim majhno provizijo — od tega živim. Preživljam sebe in otroka. Vam gotovo ni težko plačati naročnino, ki je tako nizka, meni pa s tem pomagata, in založništvo bo zadovoljno in bo lahko časopis še izboljšalo.»

Tako in podobno je znala ta žena delati zase in za založništvo. In ni ji bilo žal. Zaslužila je toliko, da je mirno živela in si včasih tudi kaj privoščila. Pa ne smete misliti, da je bila to od uprave časopisa poslana izterjevalka, ampak sama se je upravi ponudila in je opravljala svoj posel bolj v svojem imenu in interesu, kakor v založniškem. Uprava ji je tudi izrecno povedala, da ne sme nastopati kot izterjevalka. Saj uprava ima za izterjevanje druga sredstva. Ampak če se

*Najprimernejša kozmetična
sredstva za pravilno nego-
vanje Vaše polti:*

„Albatrin“

krema - milo - puder

Po povzetju pošilja:

Lekarna DERENČIN, Koprivnica

Tradicija jamči za kakovost!

Darujem ti to dragoceno uro. Bodi pametna in pomni: Naglica ni nikjer dobra! Tako je rekla moja babica. Ne pozabi dobrih običajev. Vzemi si vedno toliko časa, da popiješ za zajtrk in južno skodelico Kneippove sladne kave. Ta krepeča srce in živce.

Kneippova
SLADNA KAVA

je žena ponudila, dobi za svoje uspehe nagrado, ne sme pa izsiljevati. Povsod mora poudarjati, da je prišla samo zato, da bi si nekaj prislužila. «Gospa, saj jaz od tega živim!» Te besede bodo ganile vselej vsako naročnico, ki bo ustregla, če bo le količkaj mogla.

ZENA IN TUJSKI PROMET

BREZ ZAMERE, PROSIM!

Marsikatera gospodinja na deželi si z oddajanjem sob letoviščarjem občutno manjša gmotne skrbi. Naši članki in naši nasveti imajo namen, da vam ta posel olajšajo, obenem pa vam hočemo dati pobudo, da čim bolj po-
strežete gostom, ker se bodo potem zmerom radi vračali pod vašo streho in vam s tem redno zagotavljali polletni zaslužek.

Velika nadloga za letoviščarje so nadležni otroci. Dobro vzgojen letoviščar bo gotovo s prijazno besedo ogovoril vaše otroke, jim morda tudi kaj kupil ali pa podaril kak poslastek, ne bo mu pa ljubo, če bodo otroci postali nadležni. Nedavno tega mi je pripovedoval neki gospod, da so ga lani ravno otroci gospodinje pregnali z letovišča. «Prijazen sem bil z otroki, pa so postali takoj nadležni. Komaj sem odnesel pete iz sobe, že so prišli sami v mojo sobo, stikali po mojih rečeh, razmetali časopise, odnašali revije, ker so jim bile slike všeč, po malem kradli od sadja, ki sem si ga kupil in hranil za malico. Skratka, nisem vedel, kako bi se jih otresel, gospodinja pa je bila gluha in slepa za vse slabosti svojih otrok. Tako sem moral napo-

sled oditi iz tistega kraja, in letos grem drugam!»

Otrok je otrok. Radoveden je, sladkosneden je, ker je še majhen in nerazsoden. Toda mati mora biti razsodna in uvidevna. Njej otroci ne smejo biti nikoli v nadlego, za to je mati. Tujim ljudem postanejo pa otroci hitro nadležni, posebno starejšim letoviščarjem in samcem. Gospodinja naj torej pazi na otroke, naj jih zaposli, naj ne dovoli, da bi se brez nadzorstva mudili v sobah letoviščarjev in stikali po tujih rečeh.

Zelo mučno je za letoviščarja, če so domači otroci preglasni in neobzirni. Letoviščar pride na deželo zato, da bi se odpočil in da bi si živčno opomogel. Mir in oddih je tisto, česar najbolj potrebuje. Zato ne smemo dovoliti otrokom, da se ravno pod oknom letoviščarjev igrajo, razposajeno kričijo in brezobzirno loputajo z vrati. Razumna gospodinja naj posebno pazi, da bodo otroci zgodaj zjutraj mirovali, dokler letoviščarji ne vstanejo. Prav tako pa naj tudi po obedu, ko ležejo letoviščarji k popoldanskemu počitku, pazijo, da ne bodo otroci razgrajali.

Če so letoviščarji pri gospodnji tudi na hrani, naj gospodinja pazi, da ne bodo otroci v sobi, kadar gostje obedujejo. Starejša hčerka naj streže pri mizi, manjši otroci pa naj ostanejo medtem v kuhinji. Z vljudnostjo in obzirnostjo se bo gospodinja svojim gostom najbolj prikupila.

Neredna stolica

upliva na ves organizem.
Dobro sredstvo za odva-
jati, ki zanesljivo deluje
in ima prijeten okus, je

DARMOL

041.002.5. Dr. 27946/36

Tudi zobotrebec ima svoj bon-ton

Morda se vam bo zdela ta trditev smešna, ampak je resnična! Da, tudi s takšno neznanostjo stvarco, kakršna je zobotrebec, je treba znati pravilno ravnati, če hočemo veljati za dobro vzgojene ljudi.

Z zobotrebcom odstranimo ostanke jedi, ki so se nabrali med zobmi. Skrajno nedostojno je, če kdo z glasnim srkanjem in cmokanjem skuša spraviti te ostanke iz zob, ali pa če si hoče pri tem poslu pomagati z vilicami, z nožem ali celo s prsti.

Prav za prav bi ne smeli uporabljati zobotrebcev vpričo drugih ljudi. Opraviti bi morali ta posel v kopalnici (zdravo je, če si po vsaki jedi umijemo zobe s ščetko!), v garderobi ali v kakem drugem prostoru. Na mi-zah prvovrstnih hotelov zobotrebcev sploh ne vidimo. Gospodinje, ki se strogo držijo etikete, tudi ne postavljajo več zobotrebcev na družinsko mizo. Rajši navajajo otroke in sebe k redu. Vsak družinski član si osnaži zobe, ko je sam. Morda je to že malce pretirano, vsekakor pa je potrebno, da si z roko zakrijemo usta, kadar si trebimo zobe. Pri tem opravljanju pa ne smemo cmokati. — V septembru izide v založbi »Žene in doma« knjiga »Vedenje, potovanje, dopisovanje«, ki bo pravi kažipot za Vas. V njej boste našli za vsako priložnost dober nasvet. To knjigo in še štiri druge praktične knjige dobite za 37.— din pri upravi »Žene in doma«.

Vrtnarica

Vrtnarski poklic je nad vse lep. Vedno na svežem zraku, med zelenjem in cvetjem poleti in pozimi — kaj hočete še več?! Vrtnar se prav za prav najnatančneje ravna po predpisih, kako naj človek živi, da bo zdrav, vesel in dolgo živ. Le pogledjte spomladi in poleti, pa tudi jeseni na vrt, če se slučajno zbudite navsezgodaj — saj potem seveda še ležete! Brž ko se zdani, zapoje kos in vrbci glasno modrujejo na svoji jutranji seji. In že pride tudi mladi vrtnar s škropilnico po vrtu. Vrtnar hodi zgodaj spat in zgodaj vstaja, diha najčistejši zrak in uživa lepo naravo,

četudi ni tako prostrana, kakor je široko polje na kmetih.

To je vrtnar. Pravi vrtnaric pa še nimamo. Ženske resda plevejo, kopljejo, pomagajo na vrtu, toda vrtnarstvu v pravem in polnem obsegu se ženske doslej ne posvečajo. Pa to je škoda! Vrtnarsko delo ni tako težko, da bi ga ženska ne zmogla. In koliko prednosti ima ženska pred moškim v vrtnarstvu! Delati zna in more vse, kakor moški vrtnar; poleg tega pa ima nežnejši čut za rastline in cvetlice. Saj so cvetlice kakor mali otroci, s katerimi zna nežna ženska roka vse drugače ravnati, kakor moška. In recite, kar hočete: ženska zna vse lepše povezati šopek, kakor moški, to ji je že v naravi. In če se še nekoliko izšola, praktično pri vrtnar-

Vrtna dela meseca julija in avgusta

Zdaj se pričinja zlata doba na vrtu! Gospodinja lahko že uživa plodove svojega truda. Grah, špinačo, kolera-bico, zgodnji krompir, solato, vse to že lahko uporabljamo z lastnega vrta. Misliti moramo pa tudi naprej. Jeseni in pozimi smo še mnogo bolj potrebni povrtnine. Zimsko endivijo moramo nasaditi, ob deževnem vremenu jo lahko zalijemo z gnojnico. Letno endivijo pa vežemo v šope, da postane na sredi bela in mehka. Z ohrovtu in zelja moramo sproti pobirati gosenice, drugače nam napravijo preveč škode. Bolhe preženemo s tem, da potresemo zelnate in ohrovtove glave z bukovim pepelom. Proti koncu avgusta pobereмо čebulo in jo damo sušiti na zračen prostor. Poljsko in zimsko solato nasejemo, prav tako tudi zimsko špinačo. Kdor ima rad jesensko repo, jo naj zdaj poseje. Paradižnikom moramo sproti škčipati vršičke in nove poganjke, da postanejo bolj trdni in lepše obrodijo. Drobnjak razmnožimo. Delimo ga v šopke in nanovo posadimo. Razne dišave, materino dušico (timijan), majaron, koper i. dr. porežemo in damo sušiti.

Razen tega uničujemo sproti plevel!

Da boste res veseli!

V septembru dobite prvo in drugo knjigo letošnje zbirke. Prva je bila »Veselo praznujmo — prijetno godujmo!« Naslov druge knjige »Vedenje, družba, zabava, potovanje dopisovanje« Vam pove, kako pomembna in koristna Vam bo. Veliko se boste iz nje naučili in pogosto se boste tudi

ju in potem še v vrtnarski šoli, je lahko ženska idealen vrtnar.

Ko govorimo o novih poklicih, hočemo vedno tudi in prav za prav predvsem nasvetovati praktično plat vsakega poklica. Poklic mora biti tak, da te lahko preživlja. In najlepši je tisti poklic, ki te veseli, ki ti nudi zabavo, zadovoljnost, hkrati pa možnost, da brezskrbno, četudi skromno, živiš.

Dajte, dekleta, mislite na vrtnarski poklic! Pojdite se učiti k vrtnarju in potem obiskujte vrtnarske in kmetijske šole — saj jim imamo — ne bo to zaman. Če se je ženska »ponižala« in povzpela do čevljarskega poklica, zakaj bi ne hotela postati ne le vrtnarica, ampak tudi v pravem pomenu strokovno izobražen vrtnar.

VKUHAVANJE

Češpljeva mezga. Iz 6 kg češpelj pobereмо pečke in češpelje na pol skuhamo. Nato dodamo 2 dl vinskega kisa, 2 kg sladkorja, eno nageljnovno žbico, nekoliko nalomljene vanilije in nalomljenega cimeta ter kuhamo mezgo še približno pol ure in jo potem takoj zlijemo v kozarce, na vrh pa nalijemo malo ruma. Iz te množine češpelj dobimo 4 litre mezge, ki je zelo okusna obloga za kruh.

Mešana mezga. 3 kg breskev, 1 kg češpelj in 1 kg paradižnikov zmeljemo na stroj, ne da bi jih prej olupili, in jih potem pretlačimo. Na vsak kilogram pretlačenega sadja pridenemo tri četrti kilograma sladkorja. Ko pristavimo presno mezgo k ognju, jo ves čas pridno mešamo, ker je mezga potem lepša. Ne smemo je pa predolgo kuhati, da ne postane pretrda in pretemna.

Kutinov sir. Nekaj neolupljenih kutin kuhamo na vodi. Ko so kuhane, jih brez vode pretlačimo in denemo na vsak kilogram pretlačenih 85 dkg sladkorja. Ta sladkor polijemo z vodo in ga kuhamo tako dolgo, da obvisi kapljica na kuhalnici kakor na niti, nakar mu primešamo pretlačene kutine. To mezgo kuhamo potem tako dolgo, da se močno zgosti. Ko je še vroča, jo stresemo v različne oblike, ki jih prej oblijemo z vodo. Ohlajeni in strjeni kutinov sir zvrnemo nato na čist papir, kjer naj se nekaj dni suši, potem ga pa spravimo v škatlo, ki smo jo obložili s čistim papirjem. Preden stresemo mezgo v oblike, ji primešamo lahko 10 dkg narezanih orehov.

pozneje zatekali k njej, kadar boste potrebovali dobrega nasveta. Prav glede vedenja, družbe, zabave, potovanja in dopisovanja nam je velikokrat potreben svetovalec, ki nas reši iz zadrege in nam olajša delo. To knjigo in še štiri druge praktične knjige zalcžbe »Žene in doma« dobite za nizko ceno 37.— din, če seveda prej poravnate naročnino za »Ženo in dom«.

Gospodinjstvo

Jedilni list za teden dni

Ponedeljek.

Opoldne: 1. Goveja juha s fritami. 2. Govedina. Stročji fižol s smetano. Zabeljen krompir v kosih. 3. Borovnice s sladkorjem.

Zvečer: Kruhovi cmoki. Solata.

Torek.

Opoldne: 1. Juha iz zelene (35). 2. Kuhani orehovi štruklji. 3. Kompot.

Zvečer: Gobe z jajcem (242). Solata iz zelenih paprik.

Sreda.

Opoldne: 1. Minestra (24). 2. Sekanica iz kuhane govedine. Krompirjeva solata. 3. Sadje.

Zvečer: Zdrobov narastek. Malinovec.

Četrtek.

Opoldne: 1. Goveja juha z mozgovimi cmoki (59). 2. Govedina. Jajčevci na provansalski način. 3. Vrtne jagode.

Zvečer: Jetra v omaki. Polenta.

Petek.

Opoldne: 1. Dunajska fižolova juha (25). 2. Marelični cmoki.

Zvečer: Jajca v kisli omaki. Močnati žličniki.

Sobota.

Opoldne: 1. Jetrna juha z opečenimi žemelnimi kockami (2). 2. Riž z grahom. Solata. 3. Sadje.

Zvečer: Ocvrti jajčevci. Kuhane borovnice.

Nedelja.

Opoldne: 1. Pesna juha (42). 2. Telečja pečenka. Pečen novi krompir. Mešana solata. 3. Sadje.

Zvečer: Nadevane paprike. Makaroni.

Številke v oklepaju pomenijo številke receptov v naši kuharski knjigi

«Kako naj kuham». Za debelo tiskana jedila prinašamo recepte.

Stročji fižol s smetano.

Pol kilograma stročjega fižola na obeh koncih obrežemo, ga operemo in narežemo na 2 cm dolge koščke. Fižol skuhamo potem v slani vodi. Ko je mehak, ga odcedimo in stresemo na prežganje, ki ga naredimo iz 2 dkg presnega masla in 2 dkg moke in razredčimo z juho ali pa z vodo, v kateri se je kuhal fižol. Nato fižol opopravimo in prevremo, nakar mu prilijemo 4 žlice kisle smetane, ga okisamo, če hočemo, z limonovim sokom ali pa s kisom in še enkrat prevremo.

Sekanica iz kuhane govedine.

Pol kilograma kuhane govedine, 25 dekagramov surove narezane svinine in namočeno žemljo zrežemo na stroj. Tej zmesi pridenemo potem malo soli, na presnem maslu oprazene čebule (3 dkg), nekoliko stolčnega popra, olupek in sok od pol limone, ščepec majerona, 4 dkg na kocke narezane slanine in 1 jajce. Če je potrebno, razredčimo omako s kostno juho, ji pridenemo nato drobtin iz ene žemlje in vse skupaj dobro premešamo.

Zdaj pomažemo kozico z 2 dkg masti in potresemo z drobtinami, potem pa stresemo vanjo sekanico, ki jo pokapamo po vrhu s 3 dkg razbeljene masti ali pa z ocvrto prekajeno slatinino, ki smo jo narezali na koščke. Sekanico pečemo približno eno uro.

K sekanici serviramo opečen krompir in zelje ali pa krompirjevo solato.

Jajčevci na provansalski način.

Tri jajčevce (melancane) olupimo, zrežemo na centimeter debele okrogle ploščice, posolimo in počakamo nekoliko pol ure, da se odtečejo. Nato jih povaljamo v moki in dušimo na razbeljenem olju.

Medtem dušimo v drugi kozici tudi na olju enako količino paradižnikov, ki jim prej pobremo pečke in razdelimo vsakega na štiri kose. Ko je oboje zdušeno, zmešamo drugo z drugim, pridenemo na drobno sesekljane

ga peteršilja ter dušimo vse skupaj še nekako 5 minut, potem pa takoj serviramo.

Marelični cmoki.

Najprej vmešamo 3 dkg presnega masla, malo soli in 2 rumenjaka. Tej zmesi primešamo potem 6 dkg žemlje, ki smo jo poprej namočili v $\frac{1}{8}$ litra mleka, olupili in nastrgali, ter primerno količino moke (30 dkg). Iz tega zamesimo testo, ki ga razvaljamo 1 cm na debelo, narežemo, narežemo na četrkotnike, zavijemo v vsakega po eno marelico in napravimo cmoke, ki jih kuhamo 5—8 minut v slanem kropu.

Kuhane cmoke zložimo v skledo in zabelimo z drobtinami (5 dkg), ki smo jih oprazili na presnem maslu (5 dkg).

Jajca v kisli omaki.

Četrto litru kisa primešamo četrto litra vode, zavremo, osolimo in denemo vanj 5 raztepenih jajc, ki jih kuhamo nato 5 minut. Jajca poberemo potem z žlico iz zavrelice in denemo za 3

minute v mrzlo vodo, nakar jih zložimo v skledo in polijemo s pripravljeno omako.

Omaka: Zavrelico, ki so se v njej kuhala jajca, razredčimo z vodo, da ni omaka prekisla. Nato vzamemo $\frac{1}{4}$ litra te tekočine in jo zlijemo v $\frac{1}{4}$ litra kisle smetane, v kateri smo razžvrkljali 3 dkg moke, 2 rumenjaka, nekoliko soli in kumine. Ko vlivamo zavrelico v kisko smetano, moramo omako neprestano mešati. Omaka naj potem nekolikokrat prevre. Če je pregošta, jo še malo razredčimo z zavrelico.

Ocvrti jajčevci.

Jajčevce (melancane) olupimo, narežemo na centimeter debele ploščice, posolimo in počakamo pol ure, da se izcedi iz njih voda. Nato jih obrišemo s čisto krpo, povaljamo najprej v moki, potem v raztepenem jajcu in cvremo na razbeljenem olju približno 4 minute. Ko so ocvrti, jih takoj postavimo na mizo.

Pravilno pranje

Za vsako ženo je važno, da ve, kako je treba prati obleko in perilo. Kaj rade delajo gospodinje prodajalca in trdsko odgovorne za poškodbe. Toda večinoma tiči vzrok v nestrokovnjakem pranju. Za pravilno pranje je več različnih predpisov, po katerih se je treba prav natanko ravnati. Če peremo na primer umetno svilo v vroči vodi ali jo celo kuhamo, se potem ne smemo čuditi, da je skažena. Tudi likanje in obešanje je važno.

Dandanes imamo dobre vrste mila, milne kosmiče in milne praške, tako da je pranje pravo veselje. Ta sredstva učinkujejo na tkanine približno tako, kakor milo na našo kožo. Raztapljajo umazanijo, ki jo moramo potem dobro izplakniti.

Predvsem si zapomnimo, da je najboljše, ako peremo vse občutljive tkanine v mlačni vodi. Bog obvari, da bi jih kuhali!

Perilo iz umetne svile je najbolje prati v mrzli vodi. Ne smemo ga drg-

niti in ožemati, ne smemo uporabljati močnega luga, ker ta škoduje barvi in tkanini. Utegne se zgoditi, da nastanejo po pranju čisto majhne luknjice, včasih celo pri novem perilu. To je zanesljivo znamenje, da je bil lug premočan in preoster. Mimogrede si zapomnite, da je zelo važno izplakovanje, tako da ne ostane v tkanini niti trohica mila. V tkanini zaostalo milo lahko povzroči, da perilo v omari zarumeni. Trdo vodo je treba omehčati s sodo in boraksom.

In zdaj nekaj dobrih, preizkušenih nasvetov za pranje!

Preden peremo:

1. Odparjamo občutljive in posebno lepe, drage gume!
2. Spnimo globoke gube, ki se dajo težko likati!
3. Zaznamujemo madeže, ki se v mokrem stanju ne vidijo, z nitjo, s katero napravimo na tisto mesto križek.
4. Pri svileni in volneni obleki, ki se pri pranju raztegne ali pa uskoči, vze-

mimo mero: zgornja širina, boki, rokavi, cela dolžina.

5. Pri oblekah in perilu odstranimo pred pranjem gumijev trak!

6. Preglejmo, ali ni nekje morda šivanka ali bucika, zakaj sicer nastanejo po pranju rjasti madeži.

Kako peremo obleko, perilo itd.

Pletenih oblek ne perimo v milnih kosmičih, ampak samo v lugu iz milnega praška.

Volnene tkanine moramo v topli vodi prati in dobro izplakovati. Če je potrebno beljenje, jih obesimo mokre na sonce. Bombažne tkanine smemo škrobiti z redko raztopino škroba. Obleke obešajmo zmerom narobe, da se ne umažejo od prahu, saj itd.

Volnene obleke:

Kadar peremo volneno obleko, vzemimo veliko posodo, ker potrebujemo veliko vode. V tej posodi dobro premešajmo pest pralnega praška z mrzlo vodo, potem pa prilivajmo počasi mlačno vodo. Nato denimo volneno obleko noter. Dobro jo mencajmo in nalahno drgnimo po plazni. Potem jo dobro izplaknimo v mlačni, čisti vodi. Zdaj iztiskajmo vodo iz nje (ožemati je ne smemo), nato pa jo obesimo na čisto leseno obešalo. Pri tem moramo nategniti rokave v pravilno lego, prav tako zgornjo širino in vso dolžino. Vse lepo zgladimo, tako da se bo mogla obleka lepo naravnana sušiti. Treba pa je pod obleko postaviti kako posodo, kadar jo damo sušit, ker spočetka iz nje močno kaplje. Še bolje sušimo volnene reči, če jih položimo na kopalno rjuho na mizo in jih osušujemo s frotirkami, ki hitreje popijejo mokroto.

Rokave je dobro nagatiti s frotirkami. Ko je obleka suha, jo likajmo po narobni strani z ne prevročim likalnikom! Potem naj obleka, ko jo zlikamo, visi vsaj še en dan, preden jo oblečemo.

Jopice in pulovre peremo istotako. Če peremo dvodelne obleke, n.pr. bluzo in krilo, vzemimo za vsak komad novo milnico!

Svilene obleke:

Pri svilenih oblekah je glavno, da barve ne obledijo. Za rjave obleke moramo priliti skodelico kisa v vodo, prav tako pri rumenih in beige oblekah. Modro obleko perimo v vodi, k1 smo ji pridali en lot galuna na štiri litre vode; isto velja za zelene obleke. Pri rožnatih ali črnih oblekah skodelico soli na umivalnik vode. Dobro je, če človek to ve. Lahke svilene obleke perimo samo z milnimi kosmiči. Tudi nikar ne perimo komadov različne barve skupaj. Barvastih tkanin ne smemo mokrih zložiti in jih tako pustiti ali pa jih spraviti v stik z drugimi komadi.

Dežne plašče

oščetimo enakomerno z ne preveč ostrim milnim lugom.

Perilo:

Tanko svileno perilo namočimo v raztopini milnih kosmičev. Ne smemo ga drgniti in ožemati, temveč samo iztiskati tako dolgo, da je čisto! Nato ga dobro preplaknimo v mlačni vodi in na lahko obesimo na vrh. Likajmo ga z ne preveč vročim likalnikom.

Svilene nogavice:

Treba jih je skoraj po vsakokratnem nošenju preprati v mrzli ali mlačni vodi.

Rokavice

peremo najboljše takole: rokavice si nataknejo na roko in jih peremo z milnimi kosmiči ali z jedrnatim milom. Potem jih dobro splaknemo v čisti vodi, v katero vlijemo nekaj kapljic glicerina, nato vodo z brisačo iztlačimo, potem pa šele rokavice slečemo. Zdaj rokavice napihnemo ali pa jih nataknejo na posebno natezalo za rokavice in jih damo sušit, toda ne na sonce in ne na peč ali štedilnik!

Milo po domače

Vse se polagoma draží. Tudi milo se bo podražilo. In morda je prav, če izpregovorimo nekaj besed o milu. V vsakem gospodinjstvu se nabere sčasoma več ali manj odpadkov razne

Proti odebelenju

Roxberger KISSINGER
TABLETE ZA HUJŠANJE

S. B. 14 470/35

maščobe, ki se da uporabiti za izdelavo mila. Pripominjamo pa vnaprej, da kuhati milo ni lahko. Predpisov za izdelovanje mila je več, toda zgodi se, da se večkrat preizkušen recept ne posreči. Vzrok je slabša kakovost maščobe ali drugih pridatkov, včasih tudi napačni postopek. Večkrat je treba preizkusiti nekoliko predpisov in si pridržati najboljšega. Zato je bolje preizkusiti vselej nov recept pri manjši množini, recimo na tretjini, petini ali desetini vsega, kar je navedeno v predpisu.

Potrebujemo: 5 kg maščobe, 1 kg in 20 dkg milnega kamena v kosih, 7 litrov mehke vode, 20 dkg soli in še 3 litre mehke vode.

V velikem loncu, v katerem kuhamo po navadi perilo, pustimo že en dan prej milni kamen, da se raztopi v 7 litrih mehke vode. Potem pridamo maščobo in počasi zavremo. Izrečno opozarjamo, da se milo zelo nakuha, zato ga moramo vselej kuhati v večji posodi, da ne preteka. Ko vse približno pol ure vre, prilivamo počasi še 2 litra mehke vode v presledkih. Mešamo z veliko leseno kuhalnico in pustimo, da vre nekako dve in pol ure. Ko se milo že odluplja od sten lonca kot vlečeno testo, prisujemo sol, prilijemo tri litre mehke vode in kuhamo milo še pol ure. Potem nalijemo vso zmes v bolj plitve posode (kakor je n. pr. umivalnik), kjer se strdi. Drugi dan ga že lahko režemo s starim nožem ali z nitjo. Kose mila lepo zložimo. Milo se drži tri četrti leta. Čim bolj se posuši, tem boljše je.

Ali je gospodinji potreben mikroskop, da določi razliko med navadno praženim ječmenom in «Kneippovo»? Ni, ker se to lahko vidi tudi s prostim očesom, ako zrno zdrobimo. Navadno praženi ječmen ima rumenkasto, močnato jedro (opraženo moko), medtem ko je jedro «Kneippove sladne kave» temnorjavo, svetlikajoče in kristalično od karameliziranega sladkorja, ki daje kavi veliko redilnost in fin okus.

Chlorodont-zobna pasta

*Izjutraj seveda,
posebno pa zvečer:*

Tehnično dovršene pisalne stroje

dobite pri

The Rex Co. Ljubljana

Gozdniška št. 10

Telefon št. 22-68

Jože Žabjek

KNJIGOVEZNICA
LJUBLJANA
DALMATINOVA 10

Najmodernejše urejena delavnica za vsa knjigoveška dela. Hitra in točna postrežba pri nizkih cenah. Izdelovanje posebnih akcidenčnih vezav po individualnih osnutkih. Trgovske knjige po naročilu, lastni črtni stroj za vse vrste rastriranih tiskovin. Izvirne platnice za »ŽENO IN DOM«

TELEFON 24-87

MISLI

Smejoči se otroci nas zmeraj prepričujejo, da je svet dober.

*

«Naša Mici se daje poljubljati samo svojim prijateljem.»
«Potem pa lahko rečemo, da sploh nima sovražnikov.»

*

«Priti bi morala ob štirih. Zdaj je pet. Počakam do šestih, in če ne pride ob sedmih, pojdem ob osmih domov.»

*

Ženino srce mora zdraviti, kar drugi ranjujejo.

*

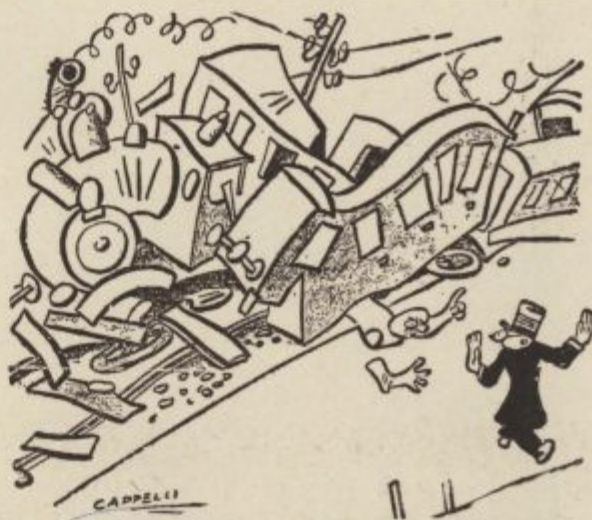
Trnje pokažite samo tistemu, ki zna videti tudi rože.

*

Radosti, ki jih pretiravaš, se pretvorijo v bolesi.

*

Zdravje je otrok dela.

— Samo trenutek, gospod! Takoj vam prinesem pritožno knjigo.

ZAHTEVAJTE ŽIMO SAMO Z ZAŠČITNO PLOMBO
STERILIZIRANO

ZADRUŽNA TOVARNA ŽIME D.D.

STRAŽIŠČE

NAŠA ŽIMA JE
HIGIJENSKO OČIŠČENA IN
STERILIZIRANA NA PARI 115°C, NE DIŠI,
JE BREZ MAŠČOBE IN FERMENTOV, PO CENI.

PRAV TAKO, KAKOR TE OČI,
IMAJO SUGESTIVNO MOČ

PROSPEKTI

ČE SO DOBRO SESTAV-
LJENI IN ČE IMAJO VAB-
LJIVO BESEDILO TER ČE SO
LEPO TISKANI - Z DOBRI-
M PROSPEKTI IN REKLAM-
NIMI TISKOVINAMI SI LAH-

KO PRIDOBITE VELIK KROG
NOVIH ODJEMALCEV -
TAKE TISKOVINE, KI VAM
PRIVEDEJO NOVE KUPCE
IN POVEČAJO PROMET,
VAM SESTAVI IN STISKA

GRAFIČNI ZAVOD

Delniška tiskarna d. d.

V LJUBLJANI

DALMATINOVA 8

TELEFON ŠTEV. 21-32

Naročnina za list s krojno prilogo in 5 gospodinskih knjig: za vse leto din 105.— in naročnina za družinski list «Priatelj» s prilogo «Za pridne roke» je din 62.—, skupaj torej din 167.—, za pol leta din 84.—, za četrt leta din 43.—; za Ameriko in inozemstvo dolarjev 6.—; za Italijo Lir 90.—. Posamezna številka din 5.—, krojna priloga Din 2.—, gospodinska knjiga din 30.—, «Priatelj» s prilogo din 7.—. Deset broširanih leposlovnih knjig din 100.—. Vezava din 60.—. — Deset broširanih rodbinskih knjig din 67.—. Vezava din 60.—. — Rokopisi se ne vračajo. — Odgovorna urednica Rija Podkrajškova v Ljubljani. — Izhaja vsakega 1. v mesecu. — Uredništvo in uprava v Ljubljani, Dalmatinova ulica 8/I. Telefon 21-32. Tiskala Delniška tiskarna d. d. (predstavnik Francé Pintar v Ljubljani).